

LUCEAFARUL

CULTURAL-SOCIAL

**REVISTĂ PENTRU PROPĂȘIRE CULTURALĂ
ȘI ARMONIE SOCIALĂ**

Director: IOAN N. CIOLAN

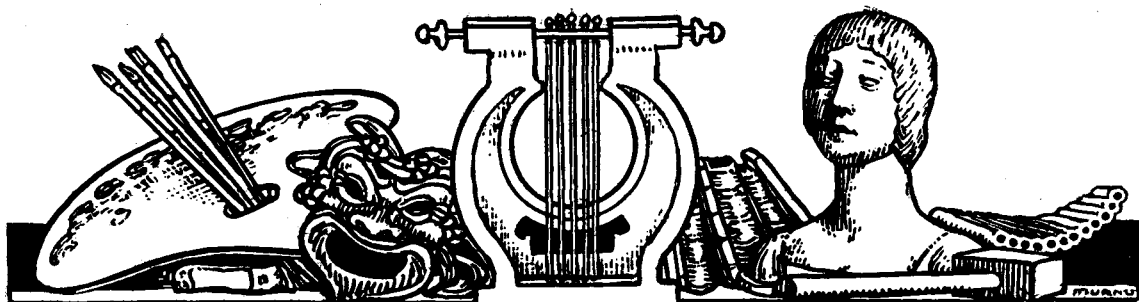
Redactor: PETRU OLARIU

**APARE LUNAR SUB AUSPICILE ASOCIAȚIEI
INVĂȚĂTORILOR DIN JUDEȚUL SIBIU**

Anul IV • Sept.—Oct. 1937 • No. 7—8

SIBIU, LA 15 OCTOMVRIE 1937

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: SIBIU, STRADA GH. LAZĂR No. 21

LITERATURA ȘI ARTA

Învățătorul

*In al tău ogor în fiecare zi,
Eu caut a plivi,
Din el ce-i buruiană și scâțet.
Spre tine îmi îndrept
Intreaga rugăciune ce o fac,
Sămânța când împart
Ogorului ce-aștept să deie rod
Unui întreg norod.
Nu mă 'nspăimânt de arșițe și vânt,
Speranțele-mi surâd
Chtar și atunci când grindini grele cad,
Furtunile le rabd,
Căci după ele razele răsăr
Inprăștiind în dar
Comori de bunătăți fără de preț.
Ridică-se măreț,*

Brășor, 1935.

*Tot ce e bun, frumos și ne'ntinat
De mine sămănat.
Iar buruenile, scăeții mor,
Uscate, pe ogor.
Lumini și zimbete surâd; s'adun,
Să încâlzească un drum
Pe care vor pleca spre larg și zări
Plăpânde primăveri.
Seninul ce speranțe dă purtând
Eu le-oi privi plecând.
Din nou, ogorul iară-ș l'oi lucra,
Intreagă viața mea,
Am să i-o'nchin cu grije, să-l plivesc,
Și gânduri să opresc
În brazdele ce aru-le cu greu
Să-mi pun sufletul meu.*

Otilia Meseșan
învățătoare.

Senine aduceri aminte

Un sunet strident, prelungit, răsbate dela un capăt la altul, coridoarele lungi: clopoșelul, spaima liniștei, necazul fetelor. Cele mai harnice sar din pat și dau busna la robinetul cu apă rece; unele se întorc nepăsătoare pe partea cealaltă, altele cască alun-gând ultimii picuri de somn, injurând clopoșelul.

Semnalul nesuferit a dat alarma: coridoarele răsună de voci matinale, uși se aud trântite în dese răstimpuri, robinetele sfărăiesc în spălătoare, dulapuri se deschid și închid mereu; fetele își caută lucrurile cele mai bune; azi e Duminecă.

În fața unei ferestre dinspre Someș, sălciiile picură somnoros foșnetul frunzelor, ca 'ntr'un început de vânt.

În albul pernei, soarele gădilă un cap de fetiță. Sare din pat. Se îmbracă repede. Ca un clopot cu glas de cristal, sonor și adânc, își aude inima, svâcnind. Pasăre mică, sub colivie; resort cu mii de ecouri, care se îmbină toate 'n același ideal.

Se va duce la biserică; acolo, pierdută sub bolți dantelate în piatră, nesfârșit de înalte, se va ruga. În astfel de clipe are conștiința ridicării până la sublim, în nemărginirea gândului.

Ce plăcută armonie afară!

Peste svonul dimineții, se ridică grav, solemn și impresionant, glasul de metal vibrant, al clopotelor catedralei. Ce stufăriș, ce bălării, erau cu ani în urmă, în locul care poartă acum, cea mai prețioasă comoară a credinței tradiționale, pe plaiul ardelean.

Ca 'ntr'o sclipire de geană-i tremură o clipă în fața ochilor, tabloul de odinioară, înflorit de sălbătăcie, negrijă și câteva schele de lemn.

Pe stradă oamenii merg cu încetineala zilei de repaos. Copiii ies în balcoanele în-sorite. Par'că râde primăvara cu ei.

Grăbită, a parcurs dealungul grilajului, până la colțul școlii. Soarbe lumina și vioia din soare, cum ai sorbi topit de sete, paharul brumat cu apă rece. Privește drept, înainte; pas ritmic, ușor săltăreț și vioiu, sigur. Frunte înălțată; privire adâncă, în ochii larg deschiși. La colț s'a oprit: un moș răsărit ca din pământ, cu straie albe, ciobănești, cu ochi stinși, rătăciți, cu gura crispată 'n agonia unei dureri mari, c'o mână înfiptă 'ntr'o cârjă, întinsă cealaltă spre ea, c'un gest de supremă implorare. În ochi-i stinși, ea a cetit disperare; în ai trecătorilor, rece indiferență. Atât de stângaciu, atât de neajutorat i s'a părut acest bătrân, în mijlocul orașului nepăsător, încât un întunec dureros îi îmbracă sufletul.

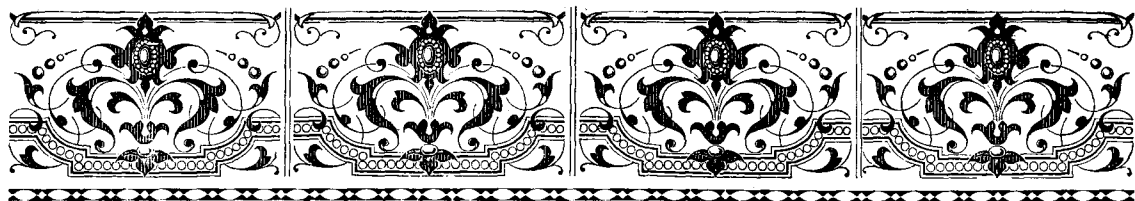
A strecurat un ban în mâna aspră și plină de bătăături. Atât a putut face. Ochii ei, umezi de milă, s'au întâlnit cu ochii măriți de disperare, ce-au înflorit o clipă.

La frumsețea pură a zilei, s'a alăturat o notă melancolică. Și clopotele, ce trist răsună! De ce nu s'or opri oamenii, la glasul durerii altora? Câte chinuri, în lumea aceasta! Câți apostoli ai suferinții! Dar vieța se scurge nepăsătoare, iar oamenii trec retrași în egoismul lor și durerea tot mai adânc sapă, în sufletele celor năpăstuiți. Din vina cui?

Într'un colț, pe treptele de piatră, sub bolțile 'nflorite de măiestrit ascuțiș de daltă, cineva — parc'ar fi o fetiță — se roagă cu ochi mari deschiși umbriți de pânză umedă, pentru două ființe, singurele cari i-au mai rămas, undeva într'un sat pierdut în depăr-tările șterse — și pentru un biet bătrân necunoscut.

M. Soanea.

Dicționar pedagogic-filosofic

Dr. Nic. Balcă.

accident = se numește în filosofie ceea ce e neesențial, schimbător, întâmplător și nu aparține ființii unui lucru. Contrarul dela „accidental” e „esențial”.

act = (lat. *actus*) activitate sau un proces sufletesc (act al gândirii, trăire, expresia voinei, amintire).

După filosoful Brentano și psihologul Meining, „actul” și „conținutul” actului sunt cele două laturi ale oricărui proces sufletesc de ex. actul reprezentării și conținutul reprezentării. Act mai însemnează — în sens psihologic — 1. și „funcțiune”; 2. o atitudine „intențională” a eului (la filosofii Brentano Scheler, Husserl); 3. un act spiritual „ca o activitate a eului țesută structural din diferite funcțiuni sufletesti, care produce o muncă spirituală cu un sens supraindividual.” (Spranger).

La forma aceasta de activitate aparține și educația. Literatură: E. Husserl, *Ideen zu einer reinen Phänomenologie* I. 2. Aufl. 1922. Spranger, *Lebensformen*, 1930.

activitate = atitudine activă, contrarul activitate spirituală și corporală, pe care școlarul o dezvoltă în cadrul învățământului și o spontaneitate sau o activitate proprie din propriul impuls al școlarului. Pedagogul Gandig pretinde o asemenea activitate proprie „pentru toate fazele lucrului care se face în școală; la fixarea scopului, la ordonarea lucrului, la hotărârile din diferitele puncte critice, la controlul și la rezultatul oricărui lucru, la corectură și la gândire”.

Activitatea proprie nu trebuie să fie legată nici de un obiect de învățământ și nici de o anumită formă de lucru. Învățământul trebuie să fie în așa fel făcut încât el să trezească această activitate proprie a copilului.

activism = se numește concepția teoretică, după care viața, în special viața culturală, nu e un proces determinat și pasiv, ci ea e în același timp și o „activitate creatoare” determinată. Voința omenească e activă și de aceea ea are posibilitatea să transforme cauzalitatea mecanică a naturii în teleologia conștientă a culturii.

În pedagogie, activistă e acea concepție, care accentuează activitatea proprie a copilului.

actus purus = realitate pură, activitatea pură, activitatea imaterială. Așa numesc filosofii scolastici pe Dumnezeu. După filosoful Leibnitz Dumnezeu e „*Actus purus*,” pentru că El e imaterial și activ pur, în sensul că-și reprezintă universul în cea mai absolută claritate.

actualitate = a fi real, a fi activ. În filosofie există o teorie a actualității după care realul nu este o existență înțepenită, ci o devenire neincetată, că realul nu este o substanță ci un proces în care obiectele nu sunt decât momente naționale puncte de condensare într-o veșnică devenire. Intemeietorul acestei teorii filosofice a fost filosoful Heraclit. Teoria mai nouă a actualității se numește energetică.

În psihologie teoria actualității afirmă că sufletul nu e o substanță materială sau imaterială, ci el e un dat nemijlocit numai în procesele sufletești. „Suflet”, „spirit”, „psihic” nu sunt altceva decât cuvinte mai cuprinzătoare pentru efectele proceselor psihice așa cum respirația este expresia mai cuprinzătoare pentru o seamă de procese fiziologice. Intreaga psihologie contemporană se află așezată pe acest punct de vedere. Urmarea logică a acestei teorii este aceea că sufletul apare ca o funcțiune a materiei „psihofizice” a omului, căci — zic reprezentanții acestei teorii — „așa cum în univers nu există fenomene psihice lipsite de un substrat, tot asemenea noi nu putem gândi funcțiuni psihice sau activități sufletești cari să fie deslegate de orice substrat. Activitățile sunt, conform acestei noțiuni, inerente și ca atare ele presupun o substanță pe care să o inhereze”. (Will. Stern).

actual = activ, prezență reală. Contrarul: potențial.

adaptare = schimbarea unei ființe pentru ca să corespundă condițiilor de viață ale mediului, cât și rezultatul aceste schimbări. Adaptarea e rezultatul influenței dintre organism și mediu. Dacă influențele mediului

sunt mai puternice atunci se vorbește despre adaptare activă. Se mai vorbește despre o adaptare directă și o adaptare indirectă. Directă este adaptarea atunci când ea e produsă de influența condițiilor mediului și indirectă atunci când ea e produsă de selecțiune.

Adaptarea la mediu este condiția sănătății spirituale și corporale. Din depășirea granițelor adaptării se nasc diferite metehne. De exemplu în psihiatrie lipsa unei lărgimi a adaptării psihice e definită ca psihopatie.

În psihologie sub adaptare se înțelege adaptarea funcțiunilor sensibilității la excitații (Spencer, Jodl, Wundt). Ebbing Hans înțelege sub adaptare „O tocire (Abstumpfung) a senzațiilor prin durată mai lungă a excitației”. Se mai vorbește despre o adaptare logică. Filosoful E. Mach consideră cunoașterea ca fiind o adaptare a ideilor la fapte, împreună cu o adaptare a ideilor înșiși între ele. Primul fel de adaptare e observație și urmărirea ei este o judecată, al doilea e teorie, născută din asemănarea și adaptarea ideilor între ele.

adecuat = echivalent, corespunzător obiectului. O senzație e adecuată atunci când ea corespunde excitației care a produs-o, o reprezentare e adecuată atunci când ea corespunde obiectului pe care-l reprezintă, iar o cunoștință e adecuată atunci când ea reconstruiește realitatea cât mai autentic în noțiuni și judecăți.

Orice definiție corectă trebuie să fie adecuată.

adevăr = (veritas, verum) o noțiune normativă, o noțiune teoretică de valoare. Adevărul nu este o însușire empirică a unui lucru, el nu este un lucru și deci nici ceva real, ci o valoare teoretică. Adevărul este un sistem de raporturi al conținuturilor; un sistem care constituie atât obiectele, cât și cunoașterea obiectelor. 1. *Logic-formal*, adevărul este o gândire corectă, ceea ce înseamnă o gândire îndreptată spre existența obiectivă. Criteriul adevărului este aici evidența judecăților, necesitatea absolută a gândirii. 2. Aceasta se poate spune și despre *adevărul transcendent*, care constă în necesitatea de gândire a axiomelor și 3. *Adevărul material*, care este concordanța dintre gândire și existență. Și se deosebesc două feluri de adevăruri materiale. a) *Adevărul empiric-emanent*. Aici înseamnă „concordanța” dintre gândire și existență, acordul dintre o judecată și realitatea dată metodic. O judecată e obiectiv-empirică adevărată atunci când ea are o valabilitate obiectivă.

b) *Adevăr metafizic*, care este concordanța gândirii cu realitatea absolută, care nu trebuie înțeleasă însă ca o reprezentare a acestei realități prin gândire, ci „concordanță” înseamnă aici o reconstruire a raporturilor realității transcendente în imanent. Adevărul transcendent și logic-formal este un adevăr absolut, pentru că o îndoială în ceea ce privește acest adevăr e un non sens.

În filosofie „în sine” nu e adevărată decât o judecată a cărei valabilitate nu depinde de bunul plac al unui subiect, ci e fundamentată în legile cunoașterii, așa că în orice timp, indiferent de persoană, oricine trebuie să se supună acestei judecăți. În acest sens valabilitatea adevărului „în sine” e veșnică, fără ca însă adevărul să fie o esență existentă în sine, care să nu aibă nevoie de gândire. Adevărul nu există în sine. În sine nu există decât realitatea. Adevărurile „în sine” nu sunt altceva decât valabilități fundamentate pe legi, grație cărora noi avem posibilitatea să judecăm.

Adevăruri veșnice sunt judecățile valabile *a priori*, de exemplu principiul cauzalității.

Adevărul e înțeles când, ca o concordanță între gândire și existența transcendentă sau imanentă, când ca o concordanță între gândire și experiență, când ca o valabilitate obiectivă, ca necesitate a gândirii sau ca un ce cu o însemnătate pragmatică. Se mai vorbește de un adevăr relativ și altul absolut.

În filosofia greacă antică predomină concepția că adevărul este concordanța dintre gândire și existența absolută.

Heraklit, Parmenide, Anaxagora, Socrate, și Platon vorbesc despre un adevăr absolut ca „Logos”. După Augustin adevărat este, aceea ce este așa cum apare. Adevărul este pentru el veșnic, neschimbător și necesar. Obârșia adevărului este Dumnezeu. În Dumnezeu toate adevărurile sunt unite într-o unitate. Pentru Descartes „adevărurile eterne” sunt descoperite de matematicieni. Aceste adevăruri au o valabilitate necesară și veșnică. Ele sunt independente de gândirea noastră, de aceea ele depind de cunoașterea lui Dumnezeu, care e fundamentul tuturor adevărurilor. Kant definește adevărul ca fiind concordanța ideilor între ele înșile, ca o corespondență între aceste idei și legile rațiunii. „Toate adevărurile constau în concordanța tuturor ideilor cu legile gândirii și așa dar concordante între ele”. (Kant, Reflex. 927).

(Va urma).

Învățământ - Educație

Despre individualizare

(Urmare).

Dr. Nic. Balcă.

B) Metoda anchetă

Metoda aceasta e o metodă aplicată de psihologia generală. Cercetarea individualității cu ajutorul anchetelor a fost făcută mai ales în Anglia și America, căutându-se, să se determine mai ales, interesul elevilor, felul de a fi, viața instinctivă și sentimentală, deosebirea sexuală cât și diferitele tipuri ale acestora.

Și metoda aceasta e cunoscută mai de mult timp. Așa de exemplu în Germania în anul 1870, s'au făcut anchete, din inițiativa societății de psihologie din Berlin, asupra puterii de reprezentare a recruților.

În ce constă această metodă? Cercetătorul prezintă persoanei care trebuie să fie cercetată un formular-chestionar, la care aceasta trebuie să răspundă. De aici și greutatea aplicării acestei metode în ceea ce privește cercetarea copilului, căci dacă ancheta psihologică duce la rezultate admirabile în ceea ce privește omul matur, dar aplicată la copii, această anchetă poate să ducă și la rezultate grosolane.

Ancheta se poate face atât din punct de vedere calitativ, cât și din punct de vedere cantitativ. Englezul Hall a adunat în felul acesta 15.000 de răspunsuri pe cari le-a prelucrat din punct de vedere statistic. Problemele cari pot fi cercetate în acest mod sunt următoarele: *idealul copilului, cărți favorite, joc, personalitatea ideală, cea mai grea și cea mai ușoară pedeapsă școlară, idealul de ocupație al copilului.* Se mai pot

cerceta apoi în acest fel și posibilitățile crea-tore ale copiilor. Aici putem aminti an-chelele făcute de G. Kerschensteiner asupra aptitudinilor de a desemna ale copiilor¹⁾.

În opoziție cu anchetele cantitative, an-chetele calitative își au valoarea nu în pro-porțiile materialului cercetat, ci în analiza exactă a persoanei care răspunde la che-stionar. Greutatea acestor anchete constă în faptul că ele pretind elevului o calitate pe care aceștia nu o au și anume putere de întorspecțiune. De aceea metoda aceasta nu e recomandabilă să fie aplicată la cercetarea individualității copiilor din școala primară, tocmai pentru că aceștia nu pot să scruteze adâncurile sufletului lor. Așa că e un non-sens să se întrebe copiii despre fenomene sufletești, asupra cărora abia pot răspunde oamenii maturi. Metoda anchetă trebuie în-lăturată dacă răspunsul la diferite întrebări nu poate fi dat decât pe baza observației proprii.

Cu toate acestea are și această metodă o valoare, depinde numai dela punctul de vedere metodic, din care se face această anchetă. Căci anchetatorul se poate adresa direct copilului — copilul fiind provocat să răspundă fie în scris, fie verbal — sau in-direct — atunci când observatorul răspunde la întrebări pe baza observațiilor făcute de altcineva. Sau o altă deosebire metodică constă în aceea că anchetatorul se poate

¹⁾ G. Kerschensteiner, Die Entwicklung der Zeichnerischen Begabung, München 1906.

adresa altor persoane, ca acestea să chestioneze persoana de anchetat; așa dar metodă *anchetă mijlocită și nemijlocită*.

Pentru reușita diferitelor anchete trebuie să se observe următoarele:

1. Întrebările pot fi înțelese greșit. De aceea întrebarea trebuie să fie clară și explicată.

2. Răspunsul la întrebări poate fi — din lipsă de expresii — incomplet.

3. Interpretarea psihologică a răspunsului poate fi falsă. Aici trebuie să facem observația că, ceea ce spune copilul, să nu fie înțeles în sensul în care vorbește omul matur.

4. Condițiile de experimentare să rămână în toate cazurile constante.

5. Întrebările să fie pregătite cu mare grijă. Să se înlăture întrebările sugestive.

6. Anchetele să se mărginească la anumite grupe de copii.

7. Anchetatorul să lase timp îndeajuns copilului.

8. O altă obârșie a erorilor mai este și o oarecare tendință pe care o are copilul de a se ascunde, pentru a nu apărea așa cum este. Cauza acestei tendințe poate fi rușinea — întrebări referitoare la sexualitate sau erotism — considerații personale, copilul vrea să apară în ochii anchetatorului mai bun decât este în realitate, frica, elevul crede că i se va întâmpla ceva rău, dacă spune adevărul. Impotriva acestora nu se poate întrebuița decât un singur mijloc: *increderea elevului*.

C) Metoda psihografică

Prin psihografie se înțelege o expunere psihologică cât mai amănunțită a unei persoane pe baza unui material adunat prin mijloace inductive. W. Stern zice: „Sub psihografie noi înțelegem aceea metodă de cercetare a individualității, care nu pleacă dela unitatea caracterelor individuale ale individului, ci dela multiplicitatea acestora, cu intenția de a ordona aceste caractere după anumite puncte de vedere psihologice”¹⁾. Psihografia urmărește scopurile următoare:

¹⁾ W. Stern, *Differentielle Psychologie*, 3. Aufl. p. 327.

1. Ea trebuie să expună structura individului. Și noi înțelegem prin noțiunea structură „legătura dintre fenomenele sufletești în care fiecare parte poartă pe cealaltă, în care fiecare membru își are modul lui propriu de a fi numai cu celelalte și prin celelalte membre”¹⁾. Psihografia pleacă dela considerația că, caracteristica insului, a individului nu se află în elemente ci în structura totală a acestuia. Doi elevi pot fi gândiți — în ceea ce privește dispozițiile lor — ca fiind în completă concordanță, dar conștiința complexității sufletești scoate un nou factor în evidență și anume că individualitatea nu e un produs, un aditional pur. Aici rămâne mereu valabil celebra propoziție aristotelică după care „*întregul este mai mult decât părțile acestuia*”, ceea ce înseamnă că individualitatea este mai mult decât suma diferitelor ei caractere singulare.

2. Psihografia servește scopurilor practice ale unui diagnostic. Aceasta este valoarea ei neprețuită pentru educație. Educatorul se va găsi de multe ori în situația să vrea să și formuleze o judecată cât mai precisă și cât mai convingătoare despre un elev. Și noi credem că se făptuește cea mai mare greșală pedagogică atunci când se caută, ca judecata aceasta să fie fundamentată pe sumarea diferitelor aptitudini descoperite prin teste, anchete, etc. De problema „psihologie experimentală și educație” sperăm să ne ocupăm cu altă ocazie, acum ținem să arătăm numai, că o cunoaștere adevărată a elevului nu e posibilă decât dacă se are în vedere întreaga structură a acestuia, așa cum o descopere psihografia.

De mare valoare pentru pedagogie sunt două feluri de psihograme, așa zisa *psihogramă genetică* și *psihogramă sincronică*. Cea dintâi expune în mod cronologic evoluția sufletească, a doua trage o linie prin individ și fixează *structura acestuia dintr'un anumit timp*. Din punct de vedere al cercetării pedagogice a individualității e mai recomandabil să se întrebuițeze psihograma genetică, din motivul că în ea se valorifică

¹⁾ Koffka, *Die Grundlage der psychologie*. Entwiklung, 1925.

un punct de vedere pedagogic de mare importanță și anume: evoluția. Lucrul pedagogic e îndreptat în viitor. Și din psihogramele genetice se pot deduce nădejdi pentru viitor în ceea ce privește alegerea ocupației elevului. Celalalt fel de psihograme sunt recomandabile în anumite epoci, cum ar fi la începutul școlii, la sfârșitul cursului primar, la începutul pubertății sau la începutul cursului secundar.

Din păcate asemenea psihograme n'au fost făcute decât pentru copiii, cari aparțin păturilor sociale mai bune. Așa putem cita aici psihogramele făcute de Preyer, Stumpf, Stern, Ament și Lidner. Iar dela Binet ne-au rămas două psihograme sincronice ale copiilor lui de 11 și 14 ani.

Literatură: K. Köhn. Die Unterrichtsfächer im Urteil der Schulkinder, 1913. M. Kesselring, Ideale der Jugendalter. Zeitsch f. pad. Psychologie, 1919. W. Stern, Differentielle Psychologie. Leipzig 1911.

Problema individualității

MOTTO: „Copilului i se cuvine cel mai mare respect” — *Juvenal*.

Intre problemele recente, aceea care ocupă un loc central în domeniul cercetărilor cu caracter pedagogic și care se adaptează mai bine spiritului vremii, ca un element esențial al unui sistem armonic de educație, este problema individualismului. Această problemă se afirmă după o lungă evoluție și se întărește din nevoia individului de a trăi vieța integral, și de a egaliza mersul progresului uriaș, tehnic și industrial cu acel al evoluției morale.

Deși, distinși gânditori, care s'au ocupat cu educația din timpurile cele mai depărtate, pe care îi menționează istoria pedagogiei, n'au scăpat nici un prilej de a scoate în evidență importanța cunoașterii individualismului, totuși, această problemă, n'a putut fi soluționată până în timpul nostru. Atât timp, cât cercetările asupra copilului s'au făcut în „abstracto” bazate pe metoda psihologiei generale, nu s'a putut ajunge la cunoașterea proprie a fiecărui om, fiindcă această metodă tinde să prindă în sistemul său numai realitățile constatate la toate existențele sufletești, numai legile generale, după care se petrec procesele sufletești în orice ființă; particularul fiecăruia, variabilul dela caz la caz, n'o interesează.

Abia în urma publicării lucrării lui W. Stern, 1900 „Psihologia diferențială”, care are ca obiect de cercetare particularitățile individuale, ca varietăți, ale realităților psi-

hice generale, trăgându-se caracteristicile individuale; abia de atunci individualismul a fost pus pe primul plan, dându-i-se atenția cuvenită. Educația nu mai tinde azi să niveleze individualitățile, ci să le diferențieze, căci în întreaga natură, dela cel mai neînsemnat corp organic, până la cea mai superioară ființă viețuitoare, observăm varietate, nu uniformitate. (Leibnitz spunea că nici măcar două frunze dela acelaș pom, nu au aceeaș formă și constituție internă). Omul fiind cea mai complectă ființă, va avea și cel mai bogat număr de însușiri deosebitoare. El vine pe lume cu o moștenire de însușiri și tendințe în germene, care se vor desvolta mai târziu, sub influența inconștientă și neintenționată a mediului natural și social, pe deoparte și sub influența conștientă și neintenționată a educației, pe de altă parte.

Moștenirea aceasta este origina deosebirii dintre indivizi. Atât din punct de vedere psihic, cât și din punct de vedere fizic, găsim în speța umană o enormă bogăție de individualități, datorită pe deoparte naturii înăscute a fiecărui om, pe de altă parte influențelor suferite dela lumea naturală și dela mediul social. Încă din epoca copilăriei, începe a se manifesta individualitatea omului.

Unii copii sunt mai tari, alții mai slabi fizicește: unii nu au memoria mai dezvoltată, alții judecata; unii sunt firi active, alții

pasive; unii sunt mai atenți, alții mai distrați, unii mai retrași, alții mai îndrăzneți; unii au predilecție către munca manuală, alții către cea intelectuală; unii pentru anumite materii, alții pentru altele, etc. Oricât de mare va fi asemănarea dintre un om și altul, niciodată nu vom găsi doi oameni identici. Câți oameni, atâtea individualități.

De aici curentul reacționist din „școala nouă„ de a nu se mai trata școlarii în mod uniform ca o masă de numere, ci să se aplice fiecăruia tratamentul potrivit naturii sale intime, ajungând astfel ca: „omul să fie considerat un scop în sine, nu un mijloc“.

Prin tratamentul uniform, prin mecanizarea vieții sufletești, se creiază „atomi sociali“ lucru displicut și păgubitor, atât pentru individ, cât și pentru societate. Displicut, fiindcă e în firea omului să-i placă numai ce reprezintă unitatea în multilateralitate; și păgubitor, fiindcă pregătirea uniformă în-

drumează pe indivizi spre aceleași obiective în viață, ceea ce sporește considerabil acuitatea „luptei pentru existență“.

Odată stabilit, că nu este bine să uniformizăm individualitățile, ci din contră, să ne conducem în educație după „principiul respectării lor“ e de datoră „noastră“, ca, în limita posibilităților, să facem totul spre a respecta principiul enunțat, căci numai astfel opera noastră de educație și instrucție va fi desăvârșită. În felul acesta școala nu va mai produce „atomi sociali“, dăunători și păgubitori, ci indivizi capabili să se ridice deasupra nivelului comun și să servească de conducători și de îndrumători, ca și „supraomul“ creat de Nietzsche, dând astfel posibilitatea de schimbare în moravurile și felul de gândire al omenirii. Contrariu, în loc de progres, s'ar înregistra o stagnare veșnică!...

I. Stăncovici, Noul.

Educație prin constrângere sau atrăgătoare ?

Pedagogii cari n'au pătruns bine în sufletul copilului și pedanții condamnă educația atrăgătoare. Își susțin afirmațiile spunând, că dacă educatorul va căuta să învețe sub formă atrăgătoare — a cărei formă e jocul — acel copil ce-l educă în viață nu va fi bun la nimic fiindcă viața nu-i joc. Recomandă în schimb severitate, disciplină și efort. Din două concepții au ieșit două moduri ducătoare la scop.

Unii preconizează metoda atrăgătoare, iar alții pe cea rigoristă. Educația atrăgătoare a recomandat-o mulți din pedagogii antici. Rigorismul își are originea din evul mediu, când printr'o credință religioasă falsificată se condamna tot ceea ce sustrăgea gândul dela pietate, iar copilul era considerat ca purtător al păcatului strămoșesc de care se putea desbăra numai prin postire îndelungată și rugăciuni.

Mijlocul cel mai potrivit ce servea ca

stimulent al instrucției era bătaia. Școalele erau aprovizionate cu tot felul de nuele, precum se angajeau anume persoane cari pedepseau copiii.

Aplicarea pedepselor de azi sunt triste reminiscențe ale școlasticismului.

Cel mai infocat adept al curentului rigorist este Paullzen, iar al educației atrăgătoare este Ed. Claparède.

Cel de-al doilea ne dovedește cu amănunte psihologice că orice acțiune făcută cu plăcere este mai temeinic făcută. Natura este mai bună biologă decât orice pedagog din lume și a aranjat ca prin joc și plăcere copilul să le învețe toate. Se va ajunge la rezultate bune, dacă se va seconda natura, iar dacă este întâmpinată cu rezistență vom forța sufletul copilului zadarnic.

Unui copil ce i s'a făcut educația prin prea mare efort, fiind constrâns la o disciplină prea severă, desigur va fi un elev

probabil bun, însă în viață va intra neura-stenizat, plictisit, obosit, fără inițiativă.

Este adevărat că în viață este nevoie de efort, însă e deosebire între obișnuința cu efortul și constrângerea la efort. Dându-i copilului multe alimente indigeste nu în-seamnă că-i învățăm stomacul să fie mai rezistent.

Educatorii vor înțelege că în educație sub o formă atrăgătoare îl vom conduce pe copil unde va voi. De bună seamă că copilul s'ar plictisi de prea mare confort, va face și el eforturi însă se va face totul sub formă atrăgătoare.

În felul acesta nu este pierdută nici cop-ilăria, iar în viață se vor distinge prin dorul de activitate și inițiativă.

O zi întreagă de constrângere prețuește mai puțin decât o oră de muncă atrăgă-toare. În constrângere toate se opun în mod reflex, iar în munca atrăgătoare toate fi-brele nervoase și muschii respectivi iau parte activă. Mai mult, astfel de acte aduc și o stare generală de sănătate, pentru că este știut că o muncă atrăgătoare face ca atenția să fie cu voce încordată, iar drept consecință fiziologică respirația se va face mai profund, plămânii se încarcă cu oxigen ce purifică sângele, inima la rândul ei bate cu putere mai mare, circulația se face mai

accentuată, de aci toate funcționează mai puternic.

Nici când elevul nu se va plictisi dacă vom cere să facă numai ce i se potrivește naturii sale. Ce vom învăța pe copil ca să corespundă nevoii sale, foamei sale interioare?

J. J. Rousseau a fost cel dintâi ce a strigat: „Căutați de vă studiați copiii, căci desigur nu-i cunoașteți”. În timpul actual s'a căutat foarte mult să se cunoască cop-ilul, fie pe cale extrospectivă, introspectivă, desemn din imaginație și povestiri libere.

Cu toate lucrările din laboratoare și știin-țifice suntem departe de a se cunoaște de-stul de bine copilul.

Pe drept cuvânt deviza Institutului J. J. Rousseau din Geneva este: „Educatorul mai are multe de învățat dela copil”.

Ceeace s'a aflat în educație e să nu dăm nimic copilului din ce nu corespunde dorinței lui interne. Vom căuta să cunoa-ștem aceste dorințe biologice adaptând edu-cația acestor necesități, iar mijlocul de a-i da cunoștințe este forma atrăgătoare.

Maria Sava,
inv. cond. — Jina.

Cărți consultate: Ed. Claparède: „Educația func-țională”, Antonescu: „Educația morală”, Rousseau „Emil”, Găvănescu: „Istoria pedagogiei”.

Taina sufletului

*Pe fața mea durerea de-apururi străjuește ;
Alungă veselia și 'ntunecă vederea.
Pustiul se întinde și peste tot domnește
Răpește ființei mele viața și puterea.*

*Și sufletul trist ia sborul,
Se înalță în sferi divine
Ducând cu el amorul
Și-o taină cu suspine.*

*O taină pământească,
De lume neînțeleasă
Menită să slujească
Durerii ca o leasă.*

*Pustiul și durerea declină a mea ființă
A sufletului taină înainte veșuește
Și lumii întregi nu este cu puțință
Să-i smulgă această taină care îl stăpânește.*

Dem, I. Popescu-Gturgțta.

Sfaturi și îndemnuri la începutul anului școlar

Suntem în pragul începerii noului an școlar 1937-1938. Atât corpul didactic, cât și elevii recreați trupește și sufletește, sunt gata de a începe o viață nouă. Fiecare din noi este frământat și preocupat, pentru a păși cu idei și înfăptuiri noi, cari să înviorizeze școala românească. Cele constatate în anul trecut școlar ne aduc și bucurii, dar în același timp și îngrijorări pentru viitor.

Pentruca școala primară și de copii mici să poată înainta, trebuie să dispună de eroi însuflețiți și devotați cauzei școlare și în același timp școala să fie prevăzută cu tot materialul intuitiv necesar unei metodice predări. Și cine poate să prevadă școala cu un material bogat, cine este albina strângătoare decât singur învățătorul, care va cointeresa la munca școlară și pe copiii puși sub conducerea sa. Când întri într'o școală și o privești în interior: sale de învățământ curate și frumos împodobite cu tablouri puse în rame acoperite cu sticlă, mobilier, nou și modern, material intuitiv strâns cu elevii pentru toate materiile, planșe lucrate deasemenea cu elevii și cari formează o podoabă pentru pereții sălilor de învățământ, dar mai cu seamă când școala își are muzeul său, constai că te găsești în fața unui învățător, care își cunoaște chemarea.

Dar când vei cerceta mai departe și vei afla, că școala are grădina școlară, unde se face cultură de zarzavat, de pomărit și albinărit și că s'a înființat cooperativă șco-

lară, ateliere școlare, elevele lucrează în bucătărie școlară, sufletul ți se umple de bucurie și cauți să admiri pe învățător, pe acest harnic muncitor.

Intrucât frecvența școlară atinge 90-100%, când pe lângă școală a luat ființă instituția frumoasă, străjeria, învățătorul activează la premilitărie, ținerea de șezători săptămânale cu elevii, activitatea intra și extra-școlară mulțumește pe toată lumea, atunci putem spune pe drept cuvânt, că învățătorul merită numele de apostol al neamului.

Acum la începutul anului școlar nu avem cuvinte de îndemn față de toată învățătoria, să se pună cu tot sufletul în serviciul școlii și al neamului. Vor căuta să se țină la curent cu mișcarea pedagogică modernă, vor aplica programa analitică în principiile ei practice de regionalism și localism, vor obicinui pe elevi a pregăti compuneri libere, dând importanța cuvenită scrierii caligrafice și peste tot vor încuraja dexteritățile, cari sunt mult neglijate.

Vor ține contactul mereu cu părinții elevilor, pentruca astfel să-și câștige iubirea poporului. Vor forma un cor al elevilor și adulților, dând răspunsurile la Sf. Liturgie și aranjând diferite serbări de ordin cultural și național. Vor căuta să fie buni gospodari ai școlii și să nu considere bunurile școlii, ca ale lor proprii.

Trăind în bună armonie cu ceilalți intelectuali, vor tinde la ridicarea satului, prin

înființarea de bănci populare, cooperative, case culturale și de sănătate etc. Vor da tot concursul „Astrei” culturale prin aranjarea de conferințe și șezători și dacă nu în fiecare săptămână, cel puțin tot în a 2-a Duminecă, combinate cu un program artistic. Fiecare învățător va avea întocmit orarul săptămânal și programa analitică cu materialul de învățământ împărțit pe săptămâni, aprobate de revizoratul școlar și a păstra, la zi registrul de prezență, precum și celelalte registre impuse de legile școlare.

Participarea la ședințele lunare ale corpului didactic, precum și la cercurile culturale, să nu le considere de formă, ci ca ceva absolut necesar bunului mers al învățământului. Elevul absolvent de cl. VII-a,

să fie în așa fel pregătit încât să regrete plecarea dela școală și să caute a ține contact în continuare cu biblioteca școlii, cooperativa și grădina școlară.

Învățătorii pot face lectură culturală, națională și pedagogică prin cărțile ce se găsesc în Biblioteca pedagogică județeană și care își are sediul la Revizoratul școlar al județului Sibiu.

Aceste sfaturi îndemnuri la început de an școlar să ne fie deviza noastră pentru a-le urma și îmbrățișa cu toată căldura, dacă ținem ca în țara noastră să fim înși-ne stăpâni și stăpânirea ei cu nimenea să n'o împărțim.

I. Dragomir,
revizor școlar — Sibiu.

Să începem munca

Fără să vreau, 1 Septemvrie îmi amintește de Popa Tanda cu mânecele sulcate pentru a fi un exemplu viu de constructivism și în acelaș timp un stimulent continu pentru conlocuitorii avizi de astfel de pilde din parte a unui intelectual pentru a se regenera din infecția în care i-a aruncat demagogismul politicianist. Cine poate fi acest Popa Tanda în fiecare comună, decât învățătorul. Nu i se poate fixa învățătorului o conduită „specială” dar el va trebui să se asorteze realităților și să nu facă teoreticianism steril în rezultate practice ci să facă educație pozitivă. Să nu se uite că învățătorului descins în satul respectiv îi incumbă datoria, izvorâtă din buna cuviință și politețele uzuale, să cerceteze pe intelectualii comunei cu cari să lege relații de prieteșug în vederea unei conlucrări cât se poate de armonice în rezolvarea ansamblului de interese și probleme sătești. Nu voiu înșira programul de lucru care e cât se poate de variat și de greu, dar care va fi ușurat de simpatia cu care trebuie să fi înconjurat. În primul rând trebuie ca toată atenția să și-o concentreze asupra școlii, scoțând elevi cu

cunoștințe cât mai bogate. Apoi educația cetățenească înglobează orientări în relațiile sociale, raportul între copii și părinți, bătrâni și tineri, față de autorități, respectul pentru avutul altuia și oricare act privind omenia. Muncile agricole, intervenția pe terenul asistenței sanitare și igienice, infiltrarea gustului către frumos în toate actele vitale ale țaranului ca să eliminăm odată vițelul, cățelul și purcelul care trăesc în casă, alătura de copilași, transmițându-le epidemii, cari ne dau o statistică demografică cu cifre îngrozitoare în care se oglindește o realitate brutal de catastrofală. Să nu uităm că suntem în secolul „luminii”. Ne trebuie sănătate, cultură și o vieată mai fericită pentru săteni. Dragostea ta pentru țaran trebuie să se transforme într'o energie neseacă de acțiune intensă pentru ridicarea lui. Dă-ți tributul tău de muncă, și dacă nu altunde, îți vei găsi răsplata în împăcarea conștiinței tale. Trebuie să îndurăm toate chinurile și umilințele mizeriei, dar să nu ne lăsăm cuprinși de descurajare, ci cu voință tare și cu seninătate să mergem pe drumul sacru al datoriei.

Să fim dornici de cultură, cu mintea deschisă pentru marile întrebări ale existenței umane, pentru aflarea adevărului. Trebuie să desfășurăm muncă, orice energie trebuie cheltuită și entuziasmul să se deslănțuie pentru binele comun. Orice acțiune a noastră trebuie să fie în armonie cu toate chestiunile sociale, morale, religioase și politice ca să corespundem misiunii noastre și să fixăm atitudinea și acțiunea școlii în așa fel ca să fie în perfectă concordanță cu cerințele vremurilor. Mai mult ca oricând se cere ca școala să cultive sentimentul național.

Ideia despre solidaritatea omului cu pământul și neamul, în care s'a născut, ne duce la concepția naționalistă în educație. Invățătorul luminat și convins are puțință de a face din școlarii săi cetățeni buni, patrioți, sinceri și capabili de sacrificii, după cum poate face niște sceptici reci la strigătele de disperare a fraților noștri. Invățătorului îi este dat ca din școlar, imprimându-i ideile, aspirațiunile, sentimentele și idealul său propriu, să crească o ființă capabilă de a înțelege datoririile sale față de familie, de țară și de umanitate. Cineva a constatat că nu Bismark nici Moltke a învins pe Francezi la 1870, ci patriotismul învățătorilor germani.

Dela catedră poți propaga ideea sublimă a unității naționale făcând să intre în inima școlarului, ceea ce urmărești să formeze din el cetățeanul de mâine și soldatul și apărătorul țării în timp de război.

Nouă ne revine frumoasa sarcină de a pregăti și forma pe cetățenii României Mari și întregite. N'am realizat totul. Mai este de luptat pentru realizarea unui ideal, acela care să dea națiunii române prestigiul unei personalități între națiunile lumii.

Din toate acestea rezultă că munca învățătorului se deosebește de orice altă muncă științifică, fiindcă el modelează sufletele copiilor și din această cauză niciodată nu-i permis să săvârșească muncă de șablon. Dar noi, pe lângă că instrui și educăm, mai trebuie să fim și exemplu.

Strict la maximum în executarea îndatoririlor, de o moralitate exemplară, o neclintită cinste și temeinică cultură.

Trebuie să ai un suflet nobil, lipsit de egoism și să fi născut pentru educație ca să fi bun învățător.

Dacă nu te emoționează plânsul unui copil, nu ești potrivit pentru această carieră și dacă nu ști să pui binele altora înaintea binelui tău, la fel.

Tu trebuie să iei parte la bucuria și la durerea copiilor, să judeci năzbătiile copiilor fără să fi aspru, aducându-ți aminte că și tu ai fost copil. Trebuie să creem dispoziții sufletești prielnice învățământului și efortului. Veselia și buna dispoziție recrează sufletul școlarului, ridică intelectul și-i alungă oboseala întărindu-i din nou puterea de muncă școlară.

Să cunoaștem și să respectăm individualitatea, încrederea în bunătatea naturii omenești, întărirea conștiinței morale în sensul că acțiunile să fie pornite din propria conștiință, dar să nu ajungem la o libertate prea mare, ci libertatea să fie strânsă de disciplină, completându-se reciproc, fiindcă aplicând numai libertatea, vom ajunge sclavii propriei noastre sensibilități și nu vom putea purta nici când coroana regească a stăpânirii de sine „cum zice Förster.” Făcând uz numai de disciplina riguroasă, vom forma oameni fără inițiativă, sclavi ai voinței altora, oameni de gloată.

Știința educației se reorganizează mereu, abandonându-se legile și principiile sale perimate și eronate, de a se considera sufletul ființei omenești în abstract, după presupuneri vagi, aproximații defectuoase și fundarea dezideratelor pe concret, pe cunoașterea realităților cu care are de lucru și asupra căruia trebuie să-și manifeste influența. Curentul școlii active, spre a fi aplicat în întregime și în mod vrednic și fericit, implică respectarea atât a spontanității, cât și a aptitudinilor caracteristice insului, o școală organizată pe măsura individualității, deci implică imperios cunoașterea potențialului nativ și adoptarea principiilor științei educației acestor realități idestructibile. Educația nu se mai face ca'n antichitate, prin cultivarea tendințelor naturale ale copilului, ci trebuie să-i smulgi din inimă semănța în-

săși a râului: egoismul și a-i pune în locul ei, o tendință opusă celei naturale: iubirea față de altul.

Deci trebuie să fim la curent cu toate progresele privind educația.

Dar sunt prea multe problemele legate de școala primară și de sufletul ei, adecă de învățător, ca să poată fi cel puțin amintite

într'un articol de revistă. Să nu se uite însă nici un moment că trebuie să ne apropiem de catredă, cum se apropie un preot de altar. Și încă ceva să nu uităm: *Vieța e un lucru netrebnic dacă n'o înțelegem ca o mare și neconținută datorie.*

Victor Vinereanu, inv.
Alămor

Criza morală

Trăim vremuri ciudate, am putea spune grele, lipsite de-o reacțiune energică, care să stavilească, să încetineze viteza avalanșei crizei morale, în care cădem.

Nu e necesară o mare sforțare de observație și nici multă putere de analizare, ca oricine să-și dea seama, să se convingă, că suntem în plin declin moral, primejdios, mai primejdios și dăunător decât criza materială, care a cuprins lumea.

Dacă criza materială se poate ameliora, ușura, îndulci printr'o voință de abținere dela lux, îmbuibare și alte anexe ale acestora, criza morală, care sălbătăcește pe om, e cu mult mai greu de înfrânat, căci în ea se bălăbăcește sufletul, asupra căruia numai oameni rari, cu îndelungate și migăloase metode pot să influențeze.

Pentru cine a trăit vremuri, de constant echilibru moral, sufletesc, când omul mincinos nu avea trecere nici înaintea copiilor, când fățarnicia și lingușirea își purtau adresa pe frunte, când cuvântul dat era acelaș: azi, mâine și poimâine, ca și întotdeauna, când caracterul nu se trâmbița, nici nu avea lipsă de reclamă șgomotoasă — pentru un astfel de om — dacă el însuși a rămas tot om, decăderea de azi, e o lume, în care nu-și mai are locul.

Citind ziarele de azi, constatăm în fiecare zi și pare că din ce în ce mai sporadic, cum sufletul poporului e cuprins de o convulsione satanică, care nu-i dă răgazul nici să reacționeze. Lungul și variatul șir al sinucidărilor, omorurilor, tâlhăriilor, jafurilor, banditismelor, răsbunărilor, divorțurilor, în-

șelăciunilor, să nu mai amintim micile găinării: minciuni la tot pasul, schimbări de păreri în tot momentul, încruntări spre locul, unde nu se cuvin, surâsuri, măguliri, ingenucheri înaintea vițelului de aur, toate sunt urmările unor stări sufletești, care-și soarbe seva din putregaiul obiceiurilor de azi.

Cine-și va lua osteneala, să încerce o razie cât de mică în jurul său, în cercul cunoștințelor, va putea surprinde momente, în cari lipsa caracterului se afișează cu o obrăznicie, căreia de mult i-a pierit roșata rușinei din obraz.

Și tragedia e și mai dureroasă, tabloul moral și mai desgustător, când cel prins cu morala în buzunar, încearcă circumstanțe atenuante, ca politeță, politicoșenie, facere de bine și alte alibiuri, pentru a se putea ține pe picioare.

Cred, oricine e convins, doar se discută la tot colțul de stradă, se scrie în cărți și ziare, se predică de pe tribune și amvoane, că pacostea și-a înfipt prea adânc rădăcinile în solul sufletesc al neamului. Și răul pornit pe drumul distrugerii, nu se va opri dela sine, ci va mușca și din ce biată a mai rămas bun în noi.

Vorbind cu un cunoscut despre această plagă, care huzurește în dragă voie, dela munte la mare și dela bogat la sărac, dela omul cu răspundere până la servitorul de rând, mi-a enarat o întâmplare, la care a fost martor ocular și care caracterizează haosul în care înotăm conștienți sau inconștienți.

— „Mă plimbam”, — spunea omul — „pe strada unui mare oraș, însoțit de un tânăr, care-mi era rudă apropiată, om înarmat cu o superioară cultură. Vorbeam despre multe, de toate. De-odată, ne apare în față, ațînându-ne calea un alt tânăr, mie necunoscut, care deschizând larg brațele, cuprinde între ele pe rubedenia mea și care la rândul lui face la fel. Au urmat pupături, ca între femei, strângeri de mâini și noian de întrebări și răspunsuri, care de care mai mieroase, mai afectuoase, mai prietenești. Din vorbă, din gesturi, din strălucirea fețelor vesele, respira căldura unei prietenii, ca mirosul de tămâie dintr'un sfânt altar. Stând mai la o parte, contemplam frumoasa icoană a revederii prietenești și mă gândeam: iată, că mai sunt prietenii sincere. Cum rudenii mea uitase de mine și nu mă prezentase necunoscutului, ardeam de nerăbdare, să aflu istoria acestei legături sufletești. Mă așteptam la o caldă înșiruire de întâmplări plăcute, începute pe băncile școalei, continuate prin tranșee, întrerupte cine știe din ce împrejurări și reluate aci, în pragul bărbăției. Dar, dezastrul!... Când, la despărțire, am întrebat cine e respectivul, rudenii mea, îmi răspunde pe un ton silnic și desgustător: cine să fie? Ia o lichea. Amarul decepției mi-a înecat curajul de-a mai afla amănunte. Am rămas, să mă frământ singur: O lichea? Atunci pentru ce l-ai sărutat? Pentru ce aceea strângere de mână, care nu trebuie să mărturisească decât sinceritatea? De ce acel surâs prietenos? Pentru ce nu l-ai înconjurat? Ce va spune el despre tine?...

Exemple, ca cel de sus, s'ar putea aduce multe.

Identificând răul, trebuie să se caute, de către cei chemați, remedierea, cât mai neîntârziată. Aceasta în interesul, atât al individului, cât și al colectivității, ca neam.

Apostolii mincinoși să nu mai aibă cutezanța a se crede sfinți.

Nu locul sfințește pe om, ci caracterul omului dă autoritatea și tăria locului, pe care-l ocupă.

Nu va mai putea cântări greutatea individului după îngrămădirea averii materiale, nici după aporturile electorale, nici după fanfaronada vorbăriei seci, cu atât mai puțin după șiretlicurile învârtelii „cum bate vântul”. În ghilț cu năravul struțului și firea cameleonului, când interpreții sunt oameni.

Grăbiții de-a ajunge cât mai repede pe vârful închipuit al Olimpului, să se gândească și la coboriș, nu numai la strălucirea de pe vârf. Iar în drumul lor, în alergătura spre vițelul de aur, să nu stropească pe muncitorii din vecinătatea cărării, să nu le desconsidere osteneala, căci fiecare muncitor vrednic este de plata sa.

Va trebui cheltuită foarte multă osteneală, va trebui pusă la corvoadă mare răbdare, până să se readucă vremurile de prețuire al caracterului și-al muncii cinstite.

În această luptă de revenire la echilibrul moral, pe linia întâi, stăm noi învățătorii. Noi nu putem și nu e permis să dezertăm dela datorie, din șirul combatanților. Și arma cea mai distrugătoare a răului e exemplul bun. Să ne silim a purta cu noi, ori unde, în orice loc și împrejurare acel timbru al caracterului, care dezarmează încet, dar sigur, pe oricine i s'ar împotrivi.

Cum vom putea forma caracterele viitorului, când din calcule meschine, din interes personal, conduși de patimi mărunte, mergând de mână cu fățarnicia, ne jucăm de-a caracterul, ca copiii de-a ascunselea?

Exemple se pot culege la tot pasul și în orice vreme.

Educatorul, fiind el însuși, caracter integru în toate acțiunile lui, ușor va putea abate pe drumul îndreptărilor și pe alții.

Atunci și numai atunci, cuvântul și sfatul său va fi ascultat, având puterea convingătoare, care rămâne. Altcum? Zădarnică orice trudă de-a făuri caractere. Rezultatul va fi:

— „Cine-i acesta”?

— „Un om de nimică”... „o lichea”...

Petrea Dascălul.

In noaptea de Crăciun

Piesă în 2 acte

de **Aurel Helgiu**, inv.
Sângătin—Sibiu.

P E R S O A N E L E :

1. Dumitru sătean de 50 ani
2. Maria soția lui de 42 ani
3. Vasile fiul lor de 16 ani
4. Elena fica lor de 12 ani, cl. V-a prim.
5. Anicuța fica lor de 9 ani, cl. II-a prim.
6. Rafila o vecină de 44 ani
7. Marin de 10 ani
8. Gheorghită de 12 ani } orfani
9. Moș Crăciun.

Actul I.

Scena reprezintă o odaie țărănească. La deschiderea cortinei, Maria îmbracă pe Anicuța care stă în picioare pe scaun. Lenuța și Vasile stau și privesc într-o carte de istorie. Dumitru stă pe un scăunel — gânditor. — Toți în haine de sărbătoare.

Scena I.

Dumitru, Maria, Vasile, Elena și Anicuța.

Anicuța: Acum să te sărut mamă. (O îmbrățișează și o sărută). Nu-i așa c'am fost cuminte? Domnul învățator ne-a spus, că Moș Crăciun e un moș bătrân, bătrân, cu barba albă și că merge în noaptea asta pe la toți copiii buni și ascultători.

Maria: Da draga mami. El nu uită pe nici unul din cei buni. La toți le lasă câte ceva. La unii mere, la unii nuci, la unii creioane și caiete, ba chiar și jucării la unii.

Anicuța: Mamă, mie nu-mi trebuie jucării... Sunt în clasa II-a și...

Maria: Și ce ai vrea să-ți lase Moș Crăciun?

Anicuța: Ce ași vrea? Nu spun la nimeni. Am să iau tăblița și am să scriu lui Moș Crăciun tot ce vreau să-mi lase. Când o să vină, o să i-o dau s'o citească. (Sare jos de pe scaun și fuge la traistă. După ce o scoate se îndreaptă cu ea către Lenuța). Lenuțo! Tu ce vrei dela Moș Crăciun?

Lenuța: Ceva frumos și lasă-mă în pace. (Se uită mai departe în curte).

Anicuța: Da, ceva frumos. Știu eu ce ți-ar trebui. O joardă bunișoară, că nu prea ai

fost regulat la școală. (Către Vasile) Dar tu Vasile ce ai vrea să-ți lase Moș Crăciun?

Vasile: Un creion. (Fără s'o privească).

Anicuța: Da, un creion. O uliță cu bute poate, căci copiii de seama ta, toți merg la școală, numai tu...

Vasile: (Aspru către Anicuța. O împinge). Hai pleacă și te joacă.

Anicuța: (Anicuța plângând se duce la Maria, care o mângâie).

Lenuța: (Răsfoind prin carte se oprește și se uită către Dumitru). Tată, vrei să-ți cetească ceva frumos din cartea asta?

Dumitru: Citește draga tatii...

Lenuța: (Citește tare din carte). Moșii noștri s'au retras din fața năvălirilor barbare. S'au adâncit în creerii munților, unde n'a fost izvorăș, n'a fost vale, n'a fost stâncă de care să nu-și fi legat o bucățică din vieța lor... (după o pauză mică). Tată aici în văgăunile munților se rugau ei lui Dumnezeu?

Dumitru: Crucea, simbolul suprem al credinței n'a fost uitată. Ea a fost dusă și înfiptă cu pietate în pragul solemn al stâncilor sau în gura binevoitoare a peșterilor unde dragii mei, în bătaia vântului, în căderea fulgilor de zăpadă, s'au aprins zilele de sărbătoare ale Crăciunului.

Vasile: Și acolo în munți cine le spunea lor despre Iosif și Maria, despre Isus și despre nașterea lui?

Dumitru: Preotul, dragul tatii.

Lenuța: Și pe cine aveau ei preot?

Dumitru: Pe atunci, preot era unul din ei draga tatii. El, în opinci, cu fața roasă de suferințe, cu părul alb lăsat în voia vântului le spunea celor ce veneau să-l asculte despre Iosif și Maria, despre Isus și despre nașterea lui. (Se aude o colindă după culise)... La cine or fi intrat feciorașii ăștia cu colinda?

Maria: (Se uită pe ușe afară)... Or fi intrat la Rafila lui Onuț.

Dumitru: Hei, câtă bucurie au ei în noaptea asta... De altfel și moșii noștri se bucurau și cântau în noaptea asta... Cete, cete urcau și coborau cărările munților preaslăvind și preamărind pe Domnul nostru Isus Hristos.

Vasile: Tată... Copiii cei mici ce făceau în noaptea asta?...! Mergeau și ei la colindat prin munți?

Dumitru: Nu dragul tatii. În noaptea asta sfântă... ca și voi, așteptau pe Moș Crăciun, care... îndoit de povara anilor suia încet urcșul greoi al munților.

Lenuța: Și ce daruri ducea Moș Crăciun copiilor din munți?

Dumitru: Mere și nuci, dar mai ales dragoste și iubire de graiul nostru, de portul și neamul românesc.

Lenuța: (Privește afară) Ce greu o să-i fie lui Moș Crăciun în noaptea asta prin munți! Nu-i așa tată? Privește afară și vezi că în noaptea asta întunerecul și înghețul înadins, par'că vor să-l doboare pe Moș Crăciun în cine știe ce prăpastie a munților. (Se aude viforul șuerând prelung) Auzi? Și cine o să-l scape în noaptea asta sfântă? (Plânge).

Anicuța: (Privește la Lenuța, apoi lăsând stilul pe tăbliță fugе la ea plângând)... Și... nu... mai... vine... Moș... Crăciun.

Dumitru: (Ridicându-se de pe scaun pleacă spre ele). Nu mai plângeți, că doar Moș Crăciun de mult nu mai merge prin munți. Dumnezeu a văzut că Moș Crăciun e bătrân și nu mai poate urca prin văgăunile munților, de aceea a coborât pe toți strămoșii noștri aici pe locurile acestea frumoase unde suntem noi astăzi. (Se aude ceva umbrel după culise) Par'că se aude ceva. (Lenuța și Anicuța își șterg lacrimile).

Rafila: (Bate în ușa din dreapta).

Dumitru și Maria: Intră.

Rafila: (Intră) Bună seara Dumitru și bună seara Marie.

Dumitru și Maria: Bună seara Rafilo.

Anicuța: (Merge grăbită înaintea Rafilei) Tușo, tușo Rafilo, ai văzut pe Moș Crăciun?

Rafila: Da draga tușii. Acum a intrat la Silvia lui Pătruș cu un coș mare, mare de mere.

Anicuța: De acolo vine la noi Moș Crăciun, tușo?

Rafila: Poate.

Maria: (Ii dă un scaun) Șezi Rafilo și lasă pe Anicuța, cu poveștile ei nu termini curând.

Rafila: (Se așează pe scaun). Am plecat, că-mi era urât singură... colindătorii au trecut, iar Ioan s'a dus pentru niște treburi la Gheorghеa lui Câmpian.

Maria: Fost-au mulți colindători, Rafilo?

Rafila: La ceata cea mare or fi fost vreo 16, la ceata cea mică știu c'a fost 14 cu Pătrușul lui Negrea.

Maria: Pătrușul lui Negrea par'că trebuia să meargă la școală?

Rafila: Așa ar trebui dar... dacă învățătorul îi lăsa de capul lor.

Dumitru: Săracul învățător. Dacă copiii de școală merg la joc, el îi de vină, dacă merg la ceată, el îi de vină, dacă copiii injură, el îi de vină.

Apoi tu miere, nu ne-a chemat învățătorul de atâtea ori la școală și ne-a spus că toți copiii de școală să-i dăm la școală? Apoi nu ne-a spus el de atâtea ori că lăsând copiii la joc și la ceată așa de tineri îi nenorocim cu voia noastră? Hei, hei, a avut dreptate învățătorul. Uită-te la Mitrușu, lui Cioran că-i numai de 15 ani și vai de capul lui, un bețiv și jumătate. Cine l-a făcut bețiv? școala? dascălul? Nu, tatăl său. Hei tu miere să nu crezi că-i tot una la tatăl său. Dar ce să facă. E târziu.

Nu mai vorbesc de Samoila lui Achina, 12 ani a avut când l-a împins tată-so la ceată. Astăzi... scuipă sânge. Am auzit din oameni c'ar fi zis doctorul că n'o mai duce mult, până la primăvară și... să duce și el.

Rafila: Așa, am auzit și eu. Săracul... Dar, să mă duc și eu acasă (se scoală) am stat cam mult, o fi venit Ioan și nu va putea intra, că cheile le-am luat cu mine.

Maria: (Se ridică) Mai veniți în sărbători la noi, Rafilo.

Rafila: Venim, că doar acum îi vremea poveștilor. Noapte bună. (Ese pe ușa din dreapta).

Dumitru și Maria: Noapte bună.

Anicuța: (Se scoală și fugе la ușe) Tușo, tușo, spune-i la Moș Crăciun să vie că-l aștept. (Se așează din nou pe scaun. Stă puțin apoi adoarme).

Rafila: (De după culise) Ii spun, ii spun draga tușii.

Maria: Nu știu cum e și Rafila asta. Nici în ajunul Crăciunului, n'o ia locul să stea acasă.

Dumitru: Așa sunteți voi femeile. Nu vă ia locul să stați acasă. (Către Vasile) Măi Vasile, ie dragul tati lămpașul dela ușe și du-te în grajd la vite, uită-te ce fac.

Vasile: Iacă mă duc, tată, (Se îmbracă și iese fluierând).

Maria: (Către Anicuța care doarme). Anicuțo, Anicuțo, dormi draga mării? (Se duce la ea) Dormi draga mării? (O lasă și se întoarce la scaun... Adoarme și ea).

Vasile: (Intrând pe aceeași ușe) Toate stau culcate și rumegă, Mojar doar, stă în picioare și roade niște coceni. (Se așează pe scaun și după ce privește puțin în carte, adoarme și el).

(Dorm toți).

Scena II.

Dumitru, Maria, Vasile, Lenuța, Anicuța și Moș Crăciun.

Moș Crăciun: (Intră încet pe ușa din dreapta). Ce liniște de mormânt... (Merge încet la masă și se uită la fiecare) Vasile... doarme. (Se uită la Lenuța) Și ea... (Se uită la Anicuța) Dar tu?... Aici?... Nu în pat?... (Către public). Sărmanii, cât m'or fi așteptat în noaptea asta sfântă?... (Către copii) Dormiți copii... dormiți, căci somnul e al vostru. (Se întoarce spre Anicuța) Ce, tu ai scris și în noaptea asta?... (Ia tăblița încet de sub mâna ei și citește tare).

Dragă Moș Crăciun,

Te rog frumos, dragă Moș Crăciun, să-mi dai un creion și un caiet de aritmetică de acela cu pătrățele și ce fericită ași fi să-mi dai și un caiet cu linii mari și o gumă. Îți sărută mâinile

Anicuța, cl. II-a primară.

(O sărută) Fericiti sunt părinții cu asemenea copii. (Scoate din traistă 2 caiete, un creion, o gumă, mere, nuci și le pune pe tăblița Anicuței. Apoi către Vasile și Elena) Voi? (Se uită în cartea de pe masă). A, voi a-ți cetit povestea frumoasă a neamului românesc. (Scoate din traistă o carte). Iată copii, aici o altă carte (o așează pe masă). E povestea celor ce au murit pentru patrie. Hraniți-vă din ea. Trebuie să fie hrana sufletului vostru. (Se îndreaptă spre Maria și Dumitru) Vouă?... Ce să vă las în noaptea asta sfântă?... (Scoate crucea din traistă) Crucea... simbolul credinței și al dragostei, simbolul Celui ce s'a născut în noaptea asta... Păstrați-o. Crește-vă-ți copiii în spiritul legii și în spiritul crucii. Purtați-o cu voi, cum a purtat-o Cel ce s'a născut în noaptea asta sfântă. (Se aude o colindă de după culise) Moș Crăciun se retrage încet la ușe, cu brațele încleștate, privește 'n sus în timp ce unul câte unul se trezesc, apoi cu darurile în mână se așează în genunchi în fața lui Moș Crăciun, în cântecul colinzii. (Se așează întâiu Anicuța apoi Lenuța, Vasile, Maria și Dumitru ținând de cruce, după care se lasă cortina jos).

Actul II.

Scena reprezintă o cameră sărăcăcioasă. Câteva sdrențe stau aruncate într'un colț. Sub ele stă Marin bolnav. La deschiderea cortinei se aude tușind.

Scena I.

Marin: (Tremură) Brrrr... ce frig. (Se întoarce pe partea cealaltă) Mi-e foame.... (tușește)... și nu mai vine...

Scena II.

Marin și Gheorghiiță.

Gheorghiiță: (Intră pe ușa din stânga, tremurând, sărăcăcios îmbrăcat, având după cap o traistă rea cu o coajă de pâine veche. Se îndreaptă încet, cu capul plecat spre Marin) Brrrr... ce grozăvie. Intunerecul și înghețul par că vor să ne piardă în noaptea asta. (Se aude după culise șueratul prelung al viforului, în timp ce el cade în genunchi în fața lui Marin cu mâinile în sus)... Doamne facă-se voia Ta... (Către Marin)

Marine... Marine... Marine scoală. O bucată de pâine am găsit și pentru tine în noaptea asta sfântă. E singura pe care am căpătat-o dela o inimă miloasă. (Marin se trezește, scoate mâna dreaptă și o întinde încet după coaje. După ce o ia și-o trage din nou). Doamne, câtă fericire ai dat în noaptea asta copiilor din sat. La căldura focului din vatră ei așteaptă nerăbdători pe cel care le va da mere, nuci, bomboane și alte bunătăți... Noi, vom dormi... Intunecul și foamea, frigul și înghețul în noaptea asta sfântă nu ne vor uita... Ei vor veni, căci... nimenea din sat nu i-a primit. Nimenea nu le-a dat sălaş în noaptea asta. Nimenea n'a vrut să-i milostivească cu o bucată de pâine... (Aruncă traista dela gât)... Doamne, cât e de mică mila oamenilor în noaptea asta. (Se așează sub pătură după ce-și zice tăcut rugăciunile și face o cruce).

Scena III.

Marin, Gheorghită și Moș Crăciun.

Moș Crăciun: (Intră încet pe ușa din stânga. Privește în toate părțile apoi se în-

dreaptă spre Marin și Gheorghită așezându-se în genunchi în fața lor). Sărmanii... Ce palizi sunt!... Câte zile lungi n'or fi stat flămânzi... și câte nopți de-arândul n'or fi tremurat sub hainele lor sărăcăcioase... Ei nici n'or fi știut că în noaptea asta mă voi abate pe la ei... (Privește pe Marin) Dar tu... Zâmbești?... Sărmane, zâmbetul tău îmi spune... că te visezi în brațele mamei tale în noaptea de Crăciun... Ea n'a murit... De sus din cerul bisericii... Ea vă privește fețele voastre reci și palide... De acolo... în noaptea asta, sărutul ei cald, coboară pe drumul fulgilor de zăpadă și se oprește pe buzele voastre uscate și fripte de foame... Vă așteaptă, căci Cel ce s'a născut în noaptea asta nu vă trimite mere, nici nuci, nici bomboane, nici jucării. Ar fi prea puține pentru voi aceste daruri. El vă trimite mai mult. Vă trimite prin mine, dragostea Lui, iubirea Lui și binecuvântarea sfântă. (Moș Crăciun face un semn de binecuvântare, după care ridică mâinile în sus, în timp ce se aude din depărtare o colindă).

— *Cortina cade.* —

Dl Albert Lebrun, președintele Republicii Franceze a vizitat expoziția Muncii românești dela Paris. În fotografia noastră, dl Albert Lebrun și d-nii Trancu-lași și Rășcanu dela Camera de Muncă.

Națiune și educație națională

Fiecare nație își are individualitatea sa proprie, o putere proprie de a crea și păstra, care depinde de indivizii care compun națiunea și de pregătirea lor. Creațiile vor primi pecetea specificului național, care trebuie cultivat și reliefat mai ales atunci când este amenințat să fie distrus de cosmopolitismul lui Anticrist.

Aici se pune problema pregătirii indivizilor componenți ai națiunii și educația pe care o primește însul în sânul nației, se pune problema educației naționale.

Educația știm că este procesul prin care omul matur influențează asupra copilului, îngrijindu-l, conducându-l și cultivându-l pentru ca să poată răzbi în viață și să realizeze în sufletul lui valorile veșnice. Educația națională este procesul prin care omul matur influențează și formează pe copil pentru națiune, îl îngrijește și îl conduce la limanul de mântuire al națiunii și realizează valorile veșnice în sufletul lui bazate pe sufletul națiunii. În primul rând individul trebuie să fie făcut conștient de legătura dintre el și neamul său. Iată ce această legătură devine conștientă, avem conștiința națională. Conștiința națională nu poate să se însușească la voia întâmplării, ci în unele instituții și în cadrul factorilor educativi. Până când individul nu are agerimea gândirii și rațiunii, această legătură este latentă, iar când a ajuns, să înțeleagă și să cunoască această legătură, lucrând sub imperiul conștiinței naționale, ea este vie și trează. Și aceasta nu se poate primi decât prin educația națională care este de o importanță capitală pentru neam în aceste vremuri de grea cumpănă. Odată copilul născut

este legat de națiune prin familia sa, prin sângele comun al nației. Dacă această națiune care formează un întreg, în sânul căruia se poate activa și păstra comorile neamului, trebuie să și militeze pentru susținerea și apărarea ei. Primul factor educativ care influențează pe individ după naștere, este familia, care e piatra de temelie a națiunii. În familie copilul primește o educație națională prin însăși trăirea lui în sânul ei și prin practicarea unor lucruri care mai mult sau mai puțin, îl apropie și îl leagă de ea. Sarcina grea în opera educației naționale o are școala, prin a cărei lumină trece fiecare cetățean mai mult sau mai puțin, fără deosebire de clasă socială. Aici se trezește conștiința națională, devine vie și se transformă în sentiment național, în iubire de țară și patriotism. Ea ne învață să ne iubim Patria, care e — după cum ne spune N. Bălcescu — cel dintâi și cel de pe urmă cuvânt al omului, întrânsa se cuprind toate bucuriile lui; simțirea ei se naște odată cu noi și e nemărginită și veșnică ca Dumnezeu. Patria e aducerea aminte a zilelor de copilărie, casa părintească, desmierdările dragăstoase ale mamei noastre, locul unde mai întâi am iubit și am fost iubiți, sunetul clopotului dela biserica satului, ce ne vestea zilele frumoase de sărbătoare, fumul vetrii care ne-a încălzit în leagăn înălțându-se în aer, barza de pe strâșină ce cată duios pe câmpie și aerul care nicăieri nu e mai dulce.

Școala trebuie să lucreze prin slujitorii ei recrutați numai din sânul națiunii la consolidarea națională, cultivând naționalismul în sufletul tineretului. Acești „apostoli ai neamului,” cum vor să se numească — trebuie

să fie numai ai neamului și a țării în ogrorul căreia sunt puși să lucreze, fiind conștienți de marea răspundere ce o au în fața istoriei și în fața lui Dumnezeu care le-a dat un neam și o țară pentru care să lucreze.

O condiție de dezvoltare a acestui sentiment este cunoașterea realității naționale și a trecutului pe care ni-l dă istoria. Trebuie să ne cunoaștem țara atât în cele bune, cât și în cele rele, pentru ca să o știm și să o iubim și să știm cum și unde s'o ajutăm. Fiecare dintre fiii nației să cunoască faptele vitejești ale înaintașilor puși în slujba apărării patriei și a neamului, fiindu-i date ca exemplu de urmat. Cunoașterea națională mai mult poate să și-o însușească individul prin școală, unde cunoștințele i le mijlocește învățătorul prin mâinile căruia trece ce are mai bun un neam, tinerețea lui, energia lui care trebuie canalizată în interesul existenței proprii. Ceeace ne-ar putea furniza un material bogat pentru educația națională sunt serbările școlare și copiii să interpreteze roluri și scene eroice care mai târziu să le fie îmbolduri pentru lucrul și râvna cu care își vor iubi și apăra patria. Excursiile prin văile și munții patriei, prin poienile și dumbrăvile udate de părăiașele care adună lacrimile munților singuratici și le aduc la lumina zilei deasemenea sunt un mijloc de a cunoaște și a prețui frumusețea țării. În ajutorul școlii vine biserica, păstrătoare a naționalității și focar de cultură națională, dând omului acele sfinte norme și învățături care păstrate fiind, vor duce la întărirea și înflorirea neamului. Biserica și școala trebuie să fie stâlpii de granit pe care să se sprijine națiunea. Omul crescut cu credință în Dumnezeu nu poate să fie anti-

național; el își iubește țara și neamul, își apără crucea și pământul în care dorm moșii și strămoșii, eroii morți pentru întregirea și îmbunătățirea soartei națiunii, nu lasă ca liftele să robească pământul țării, se va pune zăgaz de care să se sfarme talazurile infuriate ale nedreptului dor de stăpânire, va ridica altare unde în fața lui Cristos cel răstignit și a arhanghelului cu cumpăna și cu sabia de foc apărător celor aleși și pedepsitor celor netrebnici, își va găsi mângâiere. Cei crescuți în dragostea lui Cristos și a națiunii, vor sfinți și mai mult argila amestecată cu osemintele voevozilor și a eroilor naționali, vor fi vrednici să stropescă cu sângele lor pulberea pământului patriei. Cristos a murit pentru omenire, noi trebuie să murim pentru națiune, nimic nu se întărește și nu se clădește decât prin jertfă supremă..

Toate operele mari au la baza lor jertfa. Chiar și bobul de grâu numai murind dă viață.

Vedem dar că este mult de lucrat și realizat până când fiecare Român va fi condus de măreția țării și a națiunii și hotărât să lupte pentru apărarea ei și să se jertfească pentru ea.

Au luptat cei ce au fost, luptă cei ce sunt și cei ce vor veni și vor fi puși ca educatori în mijlocul tinerilor și bătrânilor, pentru țară și nație, că dacă nu, vor fi blestemați de posteritate.

Mai întâi servește-ți națiunea fiindcă prin ea trăiești, slujește-o cu dragoste și devotament și când ești pus în mulțime, fă-l pe fiecare vrednic de numele de român.

Vesa V. Aron,
clasa VII-a normală.

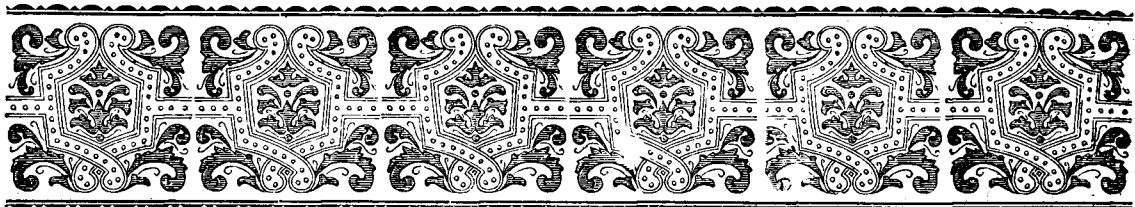
„A lucra este o indispensabilă datorie pentru omul social. Bogat sau sărac, puternic sau slab, orice cetățean fără treabă este un mișel.“
ROUSSEAU.

„Cei mai mari dușmani ai libertății nu sunt cei ce o asupresc, ci cei ce abuzează de ea.“
GIOBERTI.

Democrit zise către un om care își bătea servitorul: „Isprăvește odată de a te arăta la fel cu servitorul tău, căci slugă este cel ce nu știe să poruncească propriilor sale patimi.“
ERASMUS.

„Munca neobosită toate le învinge.“
VIRGILIU, Georg. I. V. 145.

Oameni și fapte

A fost un vis...

Insemnări din excursie,

(Urmare).

Ne înapoem pe altă potecă la autobuze. Pământul e aproape sterp. Casele sunt mici și sărăcicioase. Populația nu știe românește.

La ora 7 plecăm spre Cernăuți. Din cauză că Teatrul Național e în reparație, renunțăm la concert. Seara avem o masă la „Drăguleanu”. Grădina e plină de colegii care au ținut să ne vadă. Le cântăm câteva cântece.

În ziua de 4 Iulie, la ora 5 dimineața, plecăm spre frontiera Poloniei. Nu știu de ce, dar când am trecut granița, am avut o strângere de inimă...

Trecem prin orașele Sniatin, Colomeia și Stanislavov, de unde părăsim linia care duce la Lwow și ne îndreptăm spre munți.

Am adormit și nu știu pe unde am trecut, dar când m'am trezit, călătoream pe valea Prutului, prin ținuturi fermecătoare. Drumul prin munții Poloniei e nespus de frumos. Toată regiunea pare un nesfârșit lanț de stațiuni climatice, unde se vedeau mulți vizitatori.

Grănicerul dela ușe nu ne lasă să punem piciorul pe pământ strein. La ora 1 după masă, intrăm în scumpa noastră prietenă Ceho-Slovacia. Regiunea e tot atât de frumoasă.

Tisa Neagră, cu care mergem alături, e mică fiind aproape de izvor. Grănicerul cehoslovac e mai îngăduitor și copilărească noastră dorință e satisfăcută. La ora 3.20, bucuriel... Am intrat în țara noastră. Suntem la Valea Vișeului. În curând desamăgire!

Părăsim din nou țara, ca s'o revedem după 70 Km. de drum prin Cehoslovacia. Ajunși în stația N. Titulescu, știm că nu

vom mai merge prin țări străine. Ne apropiem de Satu-Mare. Ordine să ne costumăm în tren, fiindcă seara avem concert. La ora 7 suntem primiți cu multă dragoste de colegii sătmăreni. Seara concert la teatrul „Notara”. Nu știu de ce, dar aci piesa a fost jucată cu mai mult suflet și-a fost mai bine înțeleasă. Fiecare frază care amintea suferințele Ardealului, ținut 1000 de ani sub stăpânire streină, răscolea sufletele și era acoperită de tunetul de aplauze al sălii arhiplină.

Cel din urmă, dar cel mai mare succes obținut în drumul nostru!

După concert, banchetul dat de colegii sătmăreni.

Din amândouă părțile s'au rostit cuvinte calde și s'au luat angajamente că nici o palmă nu va fi dată din pământul României.

Itinerarul cu program se sfârșește la Satu-Mare.

A doua zi plecăm spre Oradea, unde ajungem după masă. Vizităm catedrala unde suntem primiți de P. S. Nicolae Popovici proaspăt sosit dela Sibiu, care se simte fericit că printre cei dintâi sibieni care-l vizitează, sunt și fost colegi ai săi de școală.

Seara banchetul de despărțire al excursioniștilor la „Pisica albastră” unde ne luăm rămas bun.

Cu câtă durere ne gândim la despărțire, noi cari ne credeam veșnic nedespărțiți!

Dimineața plecăm spre Cluj. După câțva timp de drum, pe câmpie, intrăm în munți și călătorim pe valea Crișului repede.

Munții, formați din calcar, sunt aproape complet lipsiți de vegetație.

La Cluj vizităm catedrala, unde ne pri-mește tot un fost sibian, P. S. Nicolae Colan. Ne închinăm la mormântul marelui înfăptuitor episcopul Nicolae Ivan.

După masă vizităm grădina botanică.

Seara ne îndreptăm spre Sibiu!

Suntem oboșiți, dar n'am vrea să se sfârșească! In Teiuș începe despărțirea! Câtiva merg spre Vinț. Cu cât ne apropiem de Sibiu, cu atât rândurile se răresc.

După 16 zile de călătorie, care va rămâne pururea neștersă din sufletele noastre, suntem din nou acasă!

Când mă cobor în gară — pustie la aceea oră — îmi pare că niciodată n'am mai trecut pe aci...

Cel mai frumos vis, s'a sfârșit!...

Pe când continuarea, Domnule Dragomir?

N. C. Verzescu.

Congresul dela Oradea

In 5, 6 și 7 Septemvrie s'a ținut în Oradea Mare, congresul anual al Asociației noastre. A fost o manifestație impunătoare prin participarea câtorva mii de învățători strânși din toate colțurile țării și cari au dat un răspuns categoric strigătelor de revizionism al vecinilor de peste graniță. A fost mai mult un congres de expresii și solidarizare românească.

Totuși s'au adus și multe hotărâri, cari privesc școala și pe slujitorii ei. Astfel s'a discutat asupra examenului de difinitivat, pro-

blema comitetelor școlare, situația materială a învățătorilor, schimbarea unor articole din statutele asociației s. a.

După incheierea lucrărilor congresului, o parte din congresiști în frunte cu dl D. V. Țoni, au făcut excursie în Cehoslovacia, con-duși de însuși președintele asociației învățătorilor cehoslovaci, și încă de un trimis al acestora, cari au luat parte la congresul din Oradea Mare.

Viitorul congres al anului 1938, se va ține în Constanța.

Defilarea la serbarea dela Alba-Iulia.

RECENSII

Trei pioneri ai educației celei noi, de *Adolphe Ferrière*, traducere de Nic. Crețu. Tip. „Cartea de aur”, București, 1937, pp. 202, Lei 120.

Cunoscutul pedagog dela Geneva, francezul A. F., ne înfățișează în lucrarea de față personalitatea și opera la trei dintre figurile cele mai proeminente ale pedagogiei actuale: Hermann Lietz, creatorul nouilor școli dela țară în Germania, Giuseppe Lombardo-Radice reformatorul școlii primare italiene fasciste și Frantisek Bakule, cehul, care a creat școala-cămin pentru copiii schilavi și orfani.

Cartea nu este o descriere seacă a vieții și activității acestor mari pedagogi ai zilelor noastre; nu vrea să ne dea cunoștințe, ci să ne transmită ceva din caldul și largul lor suflet. Iubirea, care a stat la temelie instituțiilor pestalozziene din sec. al 18-lea, a însuflețit și opera acestora. Numai așa putem înțelege spiritul de jertfelnicie care se arată în fiecare act al lor. „Iubire, adevăr, iubire luminată de adevăr” a fost calea pe care au urmat-o și pe care ne îndeamnă să mergem și noi. Un al doilea principiu care se desprinde din felul lor de a concepe educația, este principiul specificului național în conformitate cu care trebuie să se facă educația și instrucția.

A. F. propagatorul însuflețit al școlii active a făcut un bun neprețuit răspândirii acestui curent prin felul cum a înțeles să ne prezinte pe fiecare din cei trei pedagogi, iar traducătorul poate fi mulțumit că a dat învățătorimii noastre posibilitatea să citească cu ușurință câteva pagini frumoase și instructive.

Anuarul Asociației învățătorilor din județul Severin, publ. de *Pavel Jumanca*, Lugoj, Tipografia Națională 1936, pp. 140.

„Reuniunea învățătorilor români greco-ortodoxi dela școlile confessionale din dieceza Caransebeșului”, cea mai veche organizație învățătorescă din părțile bănățene s'a întemeiat în anul 1869 la îndemnul episcopului de atunci Ioan Popasu. Scopul ei era: 1. De a promova cultura profesională și generală a membrilor și 2. De a asigura o pensie potrivită învățătorilor și familiilor lor. Ea s'a menținut cu o activitate remarcabilă și din punct de vedere național până

în preajma războiului mondial. Iși reia activitatea în anul 1919, ca secție a „Asociației învățătorilor din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș” muncind cu frumoase rezultate în aceeași direcție. În anul 1924, fuzionează cu „Asociația învățătorilor din jud. Timiș-Torontal” formând „Asociația învățătorilor bănățeni” și intră ca asociație de sine stătătoare în „Federația generală a asociațiilor învățătoresci din România”. În anul 1929, înființându-se „Asociația generală a învățătorilor din România” se înglobează în aceasta, iar în anul 1935 se desface asociația celor două județe, învățătorii din jud. Severin formându-și secție proprie sub conducerea președintelui P. Jumanca și secretar I. Șoma.

Datorită priceperii și hărniciei conducătorilor pe de o parte, înțelegerii și devotamentului învățătorilor de alta s'au realizat o serie de lucruri demne de toată lauda: „Banca învățătorilor”; „Casă de odihnă - sanator” - la Caransebeș; pentru acelaș scop au făcut rost de un teren și la Băile-Herculane; Societate de ajutorare reciprocă în caz de moarte; cursuri de vară de 15 zile pentru perfecționarea învățătorilor, etc. Nu mai amintesc și bogata activitate a cercurilor învățătoresci cu variatele probleme puse în discuție spre instruire reciprocă.

Învățătorii sibieni pot învăța încă lucruri bune dela colegii lor severineni.

Buletinul Societății de Psihologie medicală — Sibiu, Vol. 3, anul 1937. Tip. „Dacia Traiană”, Sibiu, pp. 120.

E o revistă cunoscută de învățătorimea noastră. Articolele cari pot interesa lumea învățătorescă sunt: **Importanța organizării Igienii și Profilaxiei mintale**, Caracterul și vieța socială, **Note de psihologie infantilă**, **Cadrul Igienii și Profilaxiei mintale**, **Aspectul psihologic și social al psihoterapiei**. Tratează chestiuni în strânsă legătură fie cu vieța școlii, fie cu aceea a satului, la fel de importante pentru un învățător.

Din problemele pedagogiei românești, de *I. I. Gabrea*. Tip. Cultura Românească, București, 1937, pp. 420, Lei 140.

Eruditul profesor în chestiuni de educație și instrucție adună într'un mănunchiu o serie

de articole publicate de vreo câțiva ani încoace în Revista generală a învățământului, grupându-le după probleme. Astfel ne dă capitolele: Probleme ale tineretului, Probleme referitoare la programe, Probleme de organizare a învățământului, Probleme ale culturii românești. Chestiunile care le dezvoltă se referă la învățământul primar, secundar, universitar, instituții pentru culturalizarea maselor și educație românească în general.

Politica culturii în România contemporană de Ștefan Bârsănescu. Tip. Al. Țerek, Iași 1937, pp. XVI+359, Lei 160.

Urmașul d-lui prof. Găvănescul la catedra de pedagogie la Universitatea din Iași, în lucrarea de față încearcă o cercetare documentată și temeinică a politicii culturale din România dela 1918 și până astăzi. Se întreabă: 1. Dacă totalitatea măsurilor luate în domeniul culturii formează cu adevărat un sistem de politică culturală. 2. Politica culturii a României, postbelică cărui sistem social aparține. 3. Din ce atitudine spirituală originară a emanat întregul sistem de politică culturală.

Bazându-se pe cei mai de seamă cercetători străini în acest domeniu ajunge să considere politica culturii „ca o sumă de măsuri de guvernare” (p. 14) călăuzite de un spirit unitar cu ajutorul unei *organizări și tehnice*. Studiind pe rând politica educației, creației și propagării culturii în constituție precum și spiritul politicii culturii la gânditorii români ajunge la constatarea că între constituție, legile de politică culturală și între tehnica acesteia adesea se prezintă o lipsă de unitate și continuitate. Constituția din 1923 a legiferat vag și inactual dispozițiile Constituției din 1866, care cuprindea, conform epocii o politică culturală redusă. Ea prevede direct o politică a educației școlare și numai în mod indirect ajunge chestiunea creației și propagării culturii. Aceleași dispoziții reglementează învățământul — deci o parte a educației — în spiritul intelectualismului pedagogic. Deci politica noastră culturală din Constituție aparține gândirii filosofice a sec. XIX.

Legile aduse țin seamă atât de politica educației, cât și de aceea a creației și propagării culturii, iar în privința educației trece dincolo de educația școlară și organizează și pe cea extrașcolară și a adulților.

În privința concepției pedagogice Constituția formulează doar cele 3 principii, al obligativității, libertății și gratuității — con-

cepție perimată — pe când legile țin seamă de concepția pedagogică a timpului nostru.

Nici legile de politică școlară nu sunt emanația unei concepții unitare. Cele care reglementează educația școlară aparțin concepției individualiste sau celei democratice și solidariste; cele ale educației extrașcolare prevăd o educație în spirit universalist, cer formarea individului pentru comunitatea națională. Primele vreau formarea personalității, cele de al doilea al tipului necesar statului, atitudini care nu pot duce la o formare unitară a tineretului țării. Ca exemplu, între altele, autorul ne dă unul de ordin tehnic. Prin introducerea fișelor individuale, respectul individualității școlarului, etc., Statul se arată partizan al concepției individualiste, iar prin organizarea comunităților de muncă adept al concepției sociale.

Observăm că după exemplul citat ar rezulta că aplicarea fișelor ar fi contrară comunităților de muncă. Să nu pierdem însă din vedere că însăși organizarea comunităților de muncă reclamă cunoașterea individualităților

Politica culturii, ca sistem de gândire socială încă se prezintă deosebit. În Constituție prin decretarea libertății învățământului Statul se arată *liberalist*, adică nu se crede chemat să se amestece, în legi însă apare *normativist*, adică tinde spre o educație dirijată. Politica creației culturale și a propagării ei sunt lăsate libere.

În privința însușirilor politicii culturale legile prevăd o educație *extensivă*, care trece granițele educației școlare (cum sunt: cercetășia, străjeria, premilităria), pe când Constituția e restrânsă; pentru *varietate* legile au dispozițiuni multe însă rezultatele sunt slabe pentru că nu precizează valorile, care trebuiesc cultivate; din acest motiv nici *intensitatea* sau elanul politicii educației n'are nici o manifestare.

În rezumat: 1. Legislația culturală românească este incoherentă nu numai la diferite guverne ci la același. 2. Sistemul social cărreia aparține politica noastră culturală e întâmplător, după nevoi și sugestii imediate.

În legătură cu aceste idei autorul expune și ideile gânditorilor români, la care vede mai multă unitate în concepții.

Considerăm această lucrare ca cea mai fundamentată și mai completă din câte s'au scris asupra politicii culturale din România dela unire încoace. Valoarea ei nu se dis-

cută. Deși s'ar părea că prezintă interes practic numai pentru legiuitori și pedagogii îndrumători, fiecare învățator e chemat să o citească. Ii luminează orizontul și-i clarifică situația în care muncește.

Prof. L. Bologa.

Școala de experiență din Blaj, aprobată de Minister.

Cine s'a ocupat în de aproape de nouile metode de educație ale copiilor, sigur a luat cunoștință de Școala de experiență din Blaj, aprobată de Ministerul Educației Naționale și condusă cu o râvnă și perseverență rară de către colegul-director Toma Cociș.

Metodul folosit în această școală de experiență este metoda activ și creator, având la bază munca individuală și spontană a elevilor, programul centrelor de interes, orarii mobil, sistemul ideilor comune, examenul funcțional. Deci, despre cecece alții se mulțumesc cu discuții chilometrice, Dl Cocișiu a pus în practică.

Clasa de experiență a d-lui Cocișiu e vizitată de mulți colegi, cari iau parte la lecții. Pe unii dintre acești vizitatori îi mână dorul de-a ști, de-a vedea, de-a auzi, de-a se documenta la fața locului, iar pe alții îi îndeamnă autoritățile școlare.

Clasa de experiență din Blaj își are și un organ de publicitate: „Răsai Soare“, revistă pentru răspândirea metodei activ și creator la baza căruia stă munca individuală și spontană. Cuprinde lucrări de elevi.

Cine se interesează de aplicarea noilor și mult discutatele metode, n'are decât să viziteze clasa de experiență a colegului Cocișiu din Blaj. Dânsul, — după cum mi-a promis, — s'ar deplasa în câte un centru mai însemnat al țării pentru demonstrarea metodei activ.

Ce-ar zice On. Revizorat școlar dacă un grup de învățatori, pe cari îi interesează orice încercare în domeniul educației, ar cerceta școala de experiență a colegului Cocișiu?

Că doar Blajul e numai de o palmă de loc dela Sibiu.

Dăm câteva lucrări de-ale elevilor culese din revista lor: „Răsai Soare“.

Centrul de interes: Hrana și plantele

Porumbul

Conferință ținută de elevul *Mailat Luca*, cl. V. Elevii pun mai multe întrebări.

Hoca — De ce frunzele cucuruzului au un șanțuleț la mijloc?

Schechter — Ca apa de ploaie să curgă pe ele la firul de porumb.

Riț — Ca să poată opri polenul ce-l scutură vântul din spic și să-l poată duce la părul cucuruzului să-l polenizeze.

Czinczok — De ce nu-și face cucuruzul tuleul în vârf că ar fi aproape de polen?

Karacson Francisc — Și-ar fi mai aproape și de soare.

Voicu Ana — Tuleul îi greu și-ar trage în jos firul de cucuruz și l'ar rupe.

Kadár Elisabeta — Eu am văzut tului de cucuruz numai cu câteva boabe. De ce?

Konrad Hilda — N'o ajuns polenul la fiecare boabă.

Molidul

Mergând în grădină cu băieții ceilalți, am dat cu ochii de un brad, care poartă numele de „Molid“.

Crește foarte înalt. Fiind așa înalt, rădăcinile lui sunt băgare afund în pământ, pentru a putea sta contra vânturilor.

Sămânța lui se chiamă cucuruz. Când este coaptă, sămânța cade jos, din care după câțva timp ieșe un brăduț nou.

Brazii ne aduc folos prin aerul curat ce ni-l dau, de aceea bolnavii de plămâni se duc la pădurile de brad.

La Sinaia sunt păduri frumoase de brazi unde M. S. Regele merge vara.

Nu este bine a stărpi pădurile de brazi căci ele ne aduc un folos și un câștig bun țării.

Toma Suciu, cl. V.
dela școala din Cornești.

Cum mă învăț eu

Eu mă uit la un fir de cucuruz, de grâu, de cânepă, la o omidă ori insectă și scriu. Iar mă uit și iar scriu. Ce nu știu caut în cărțile dela bibliotecă și iar scriu.

Odată am prins de viu un șarpe și l-am studiat.

Kahle Antoniu, cl. VII.
Din „Răsai Soare“.

Rezultatele cursurilor și școlilor fără-nești organizate de Fundația Culturală Regală „Principele Carol“. — Prețul 20 Lei.

Una din preocupările cele mai de seamă ale Fundației Culturale Regale „Principele Carol“ este și aceea de a da satelor noastre oameni luminați, pricepuți și plini de inițiative, cari să poată fi în stare a lua conducerea vieții satului, sub toate aspectele sale

de viață, s'a căutat a se pune la îndemâna satului o școală a oamenilor vârstnici. Acestea s'au școlile țărănești cu bărbații și femeile. Năzuința este ca fiecare sat să-și aibă Căminul cultural, iar la temelie fiecărui Cămin să stea o asemenea școală.

Aceste școli au luat ființă acum trei ani, când în urma concursurilor de inițiere organizate pentru conducătorii de asemenea școli, au realizat-o 18 în primul an, 15 în al doilea an, iar în anul trecut au funcționat 108 școli (87 pentru bărbați și 21 pentru femei).

Organizarea și conducerea acestor școli aparține următoarelor inițiative: 5 preoților, 2 pretorilor, 4 agronomilor, 2 profesorilor, 2 studenților, 2 avocaților, 2 echipelor culturale regale, 60 învățătorilor, iar restul inițiativelor membrilor din conducerea Căminelor culturale.

Corpul didactic al școlilor a fost compus din: 104 învățători, 45 preoți, 15 profesori, 75 agronomi, 10 ingineri silvici, 25 doctori umani, 24 doctori veterinari, 5 pretori, 6 notari, 12 avocați, 3 judecători, 12 maistre, 12 maștri, 5 ofițeri și subofițeri de poliție, 15 studenți, 1 arhitect și 30 diferiți (contabili, diriginți P. T. T., agenți sanitari, conducători tehnici, cântăreți bisericești și gospodari cu specialități practice).

Modul de organizare cum și frumoasele rezultate obținute sunt cuprinse în broșură, în următoarele capitole:

1. Întâile îndrumări pentru organizarea cursurilor cu țărani și țărâncile.

2. Școala țărănească dela Poiana Cămpina (organizarea, alegerea și ajutorarea elevilor, metodele, împărțirea timpului zilnic, programa, corpul profesoral și rezultatele obținute).

3. Cursurile cu țărani și țărâncile organizate pe lângă Căminele culturale (câte o scurtă dare de seamă despre activitatea și realizările fiecărei școli în parte).

4. Manifestări culturale în cadrul cursurilor țărănești. (Aici sunt arătate toate manifestările culturale realizate de însiși elevii școlii țărănești).

5. Demonstrații și realizări practice la cursurile țărănești. (Sunt arătate în acest capitol toate realizările elevilor săteni, în toate domeniile de viață).

6. Cursurile de gospodărie cu fetele și femeile. (Organizarea lor și realizările practice obținute în timpul și după terminarea cursurilor).

7. Școlile țărănești din România. (Un scurt istoric al acestor școli și o înfățișare a programului de lucru).

8. Congresul școlilor țărănești din România. (Desbaterile celui de al doilea congres al școlilor țărănești, ținut la 7 Iunie 1937 și hotărârile luate).

Acest nou tip de adevărată școală a satului, neoficială, cu un program de muncă elaborat din cercetarea problemelor mai sensibile în localitate, prin discuțiile purtate cu țărani ce vor să urmeze cursurile, tinde să îndrumeze satele noastre spre aflarea fericirii în munca de toate zilele și să înțeleagă ce-i aceea o viață omenească.

Conducerea Fundației poate fi mândră că ostenele ei sunt așa de bine răsplătite, prin frumoasele rezultate obținute.

Nicolae Culea.

*

Jurnal de psihotehnică Nr. 1, 2, 3, București, Soc. română de cercetări psihologice.

Aplicațiile psihologice constituiesc știința psihotehnice, ele fiind pretutindeni în curs. Pentru o cât mai bună orientare în acest domeniu, Societatea română de cercetări psihologice de sub conducerea ilustrului profesor d-nul C. R. Motru, cu începerea anului curent a început editarea acestui „Jurnal de psihotehnică”, revistă periodică.

Prin apariția acestui jurnal de psihotehnică își propune să prezinte publicului din țara noastră, atât rezultate și cercetări din străinătate, cât și studii asupra diverselor aspecte ale proceselor energetice românești, privite prin prisma psihologiei, după cum însăși acesta este cuvântul conducerii.

Pe lângă valoroasele studii ale d-lor prof. C. R. Motru, I. M. Nestor, D. Muster, G. C. Bontilă, Sulea-Fiviu, etc., etc., se dau o mulțime de note și informații, precum și întreaga bibliografie psiho-pedagogică nouă.

În vederea că cea mai cuprinzătoare problemă a școlii contemporane este aceea a selecționării elevilor și a îndrumării acestora spre cariere corespunzătoare aptitudinilor fiecăruia, reale nu imaginare, această revistă își deschide larg brațele pentru toți cei dornici de o astfel de orientare.

Numai orientați în primul rând noi, cari datori suntem să orientăm pe alții, numai atunci vom putea fi siguri că avem posibilitatea utilizării unor metode cât mai știin-

țifice de cercetare a structurii psiho-fiziologice individuale, promovând în acest fel știința dar și ajutându-ne pe noi înșine.

Se va veni în acest fel în ajutorul individului, a căror energii zac în stare latentă în fiecare.

Ne e țara plină de astfel de energii, dar zac toate în întuneric.

A trecut vremea somnului și a risipei acestor energii. Astăzi ne trebuiesc fapte controlabile. Prea am fost amețiți de vorbe, a sosit timpul înfăptuirilor.

Deci numai bazați pe adevărate realități vom putea pleca la drum în vederea purificării spiritului românesc.

Dim. D. Romau.

Știri și informațiuni

Monitorul Oficial Nr. 264 din 15 Noembrie 1937, publică următoarele:

MINISTERUL DE JUSTIȚIE

CAROL al II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate :

Adunările legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează :

L E G E

pentru cedarea unui imobil din orașul Sibiu, proprietatea Ministerului Educației Naționale, Asociației Învățătorilor din județul Sibiu.

Art. unic. — Se autoriză Ministerul Educației Naționale să cedeze în mod gratuit imobilul său din Sibiu, înscris în Cartea funduară Nr. 1.136, sub Nr. top. 1.377, Asociației Învățătorilor din jud. Sibiu, cu condițiunea rezolutorie însă ca acest imobil să fie folosit numai drept cămin sau „Casă” a învățătorilor și copiilor de învățători, care urmează la școlile de Stat din orașul Sibiu.

Această lege s'a votat de Adunarea Deputaților în ședința dela 23 Februarie anul 1937 și s'a adoptat cu unanimitate de una sută șapte voturi.

Vice președinte : *Partenie Dan.*

(L. S. A. D.)

Secretar : *Traian Berberianu.*

Această lege s'a votat de Senat în ședința dela 2 Martie anul 1937 și s'a adoptat unanimitate de șaptezeci și unu voturi.

Președinte : *Dr. D. Ciugureanu.*

(L. S. S.)

Secretar : *N. P. Păușești.*

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată în Monitorul Oficial.

Dat, în București la 11 Noembrie 1937.

CAROL.

Redacționale

Numărul prezent al „Luceafărului” a trebuit să apară dublu și încă cu o foarte regretabilă întârziere, din cauza unor piedeci, greu învinse și cari, poate se vor mai ivi în drumul apariției ei.

Ne ținem însă de datorie, să încredințăm colegii și să-i asigurăm, că cei cari regretă această întârziere, întâi, sunt chiar cei cari robotesc în jurul ei, deci nu ei pot fi făcuți responsabili pentru întârziere.

Atât de-oamdată. Mai târziu se vor ști toate : bune și rele.

„REDAȚIA”.

Abonamente:

- Pentru învățători, preoți, notari, primari, studenți
și săteni pe timp de un an se plătește suma de Lei 150.—
— Pentru comitetele școlare, primării, oficii paro-
hiale, bănci populare și cooperative pe un an „ 250.—
Abonamente de onoare pe un an „ 500.—

Abonamentele se pot face în orice
timp al anului, trimițându-se fiecărui
nou abonat, revista pe anul întreg.

Costul abonamentului se va trimite înainte la adresa:
Administrația revistei „LUCEAFĂRUL“, str. Gh. Lazăr 21, Sibiu.

Numărul viitor apare în 15 Decembrie 1937.

Vizitați

cu încredere noul salon românesc
de mode în pălării

„Lucretia“

Sibiu, str. Tribunei Nr. 5

Ultimile noutăți ale sezonului!

Încercați și vă ve-ți convinge. — Prețuri spe-
ciale pentru D-nele și D-șoarele învățătoare.

Sumarul:

Literatură și Artă.

Invățătorul (poezie)	<i>Otilia Meseșan</i>
Senine aduceri aminte	<i>M. Soanea</i>
Cerbul și măgarul (fabulă)	<i>Gheorghe Răduțiu</i>
Dicționar pedagogic-filosofic	<i>Dr. Nic. Balcă</i>

Invățământ — Educație.

Despre individualizare	<i>Dr. Nic. Balcă</i>
Problema individualității	<i>I. Staicovici—Noul</i>
Educație prin constrângere sau atrăgătoare ?	<i>Maria Sava—Jina</i>
Taina sufletului	<i>Dem. I. Popescu — Giurgiuța</i>

Viața culturală și națională a satului.

Sfaturi și indemnuri la inceputul anului școlar	<i>I. Dragomir, rev. școlar</i>
Să începem munca	<i>V. Vinereanu—Alămor</i>
Criza morală	<i>Petrea Dascălul</i>
În noaptea de Crăciun	<i>Helgiu Aurel</i>

Pagina elevilor.

Națiune și educație națională	<i>Vesa V. Aron, cl. VIII-a normală</i>
---	---

Oameni și fapte.

A fost un vis	<i>N. C. Verzescu</i>
Congresul dela Oradea	"

Recensii.

Trei pioneri ai educației celei noi	<i>Dr. L. Bologa, prof.</i>
Anuarul Asociației învățătorilor din județul Severin	"
Buletinul Societății de psihologie medicală Sibiu	"
Din problemele pedagogiei românești de I. I. Gabrea	"
Politica culturii în România contimp. de St. Bărsănescu	"
Școala de experiență din Blaj	<i>Din „Răsai Soare”</i>
Rezultatele cursurilor și școlilor țărănești	<i>Nicolae Culea</i>
Jurnal de psihotehnică Nr. 1, 2, 3	<i>Dim. D. Roman</i>

Știri și informațiuni.

Ministerul Educației Naționale cedează un imobil Asociației Învățătorilor din județul Sibiu. — Redacționale. — Poșta redacției.